

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai
ingyen kapják.Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre
5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ „OMGE.” KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” részéről a Károlyi Sándor gróf elhalálása alkalmával kiküldött temetésrendező bizottság 1906. évi május hó 3-án (csütörtök) d. e. 10 órakor „Köztelek” tartandó ülésére.

Tárgy:

Károlyi Sándor gróf május hó 4-én végbenő temetésének rendezése.

Az elnök megbízásából:
Rubinek Gyula s. k.,
ügyvezető titkár.

Az „OMGE.” igazgató-választmányja, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége” végrehajtó-bizottsága rendkívüli ülése.

(1906. április 28.)

Jelen voltak *Desseffy Aurél* gróf elnöklete alatt: *Bujanovics Sándor*, *Zselénski Róbert* gróf és *Pallavicini Ede* örgróf az OMGE. alelnökei, *Darányi Ignác* dr. földmívelésügyi miniszter, *Balogh Elemér*, *Borszék Soma*, *Bolla Mihály*, *Bujanovics Gyula*, *Darányi Gyula* dr., *Drucker Jenő*, *Förster Aurél*, *Fridrich Tivadar* dr., *Gaal Jenő* dr., *Gailhoffer István*, *György Endre*, *Hajós József*, *Hertelendy Ferencz*, *Hutyra Ferencz* dr., *Koritsánzky János*, *Kodolányi Antal*, *Koppély Géza*, *Kazy József*, *Kostyán Ferencz*, *Keglevich Gábor* gróf, *Mezey Gyula*, *Meskó Pál*, *Nick Ede*, *Németh József* dr., *Pirkner János*, *Perczel Ferencz*, *ráthonyi Reuss Henrik*, *Serfőző Géza*, *Somssich Andor* igazgató-választmányi, illetve végrehajtó-bizottsági tagok, a tisztviselőkar részéről *Rubinek Gyula* ügyvezető-titkár, *Szilassy Zoltán* szerkesztő-titkár, *Árkövy Richárd* dr. segédtitkár, *Zorád István* ipari szakosztályi titkár, *Mike János*, *Murányi Nándor*, *Szabó Ferencz*.

Ivánkovich Béla egyesületi tisztviselő. Távolmaradásukat kimentették: *Batthyányi Tivadar* gróf, *Máday Izidor*, *Rajner Kálmán*, *Rodiczky Jenő* dr., *Ugron Zoltán* és a Biharmegyei Gazdasági Egyesület.

Desseffy Aurél gróf, az OMGE. és a GEOSz. elnöke az alábbi beszéddel nyitotta meg a rendkívüli választmányi ülést:

Tisztelt Uraim! Amidőn bizonyos elfogultsággal nyitom meg mai összejövetelünket, amelyen lerójuk a kegyelet adóját azon férfinak, kit el kellett vesztenünk, az ő jellemzésére bátor vagyok a következőket elmondani:

Egy nagy, a régi gardából való, ideális, a szó legmagasabb értelmében nemes gondolkodású magyar ember, ki mint nemzeti politikus és mint a gazdák vezére, nekünk vezérszavaink volt, Károlyi Sándor gróf jobblétre szenderült s örökre elhagyott bennünket.

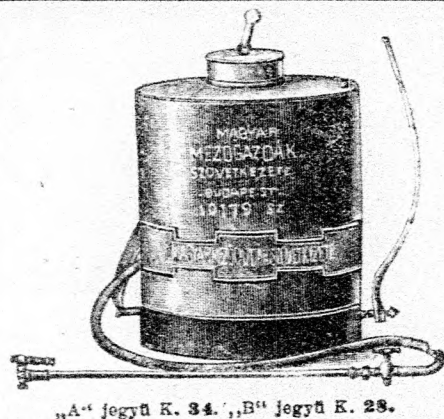
Már mint fiatal ember, 18 éves korában a szabadságharc idejében nemzetével együtt érezve, belépett az atyja által szervezett huszárezredbe és végig küzdötte a szabadságharcot, melynek lezajlása után több évig külföldön tartózkodott. Majd hazájába visszatérve, atyja zilált állapotban lévő birtokainak rendezésével és kezelésével foglalkozott. E téren is fáradhatlan volt és nem csekély sikert ért el, de az ő valódi tevékenysége különösen a 80-as években vette kezdetét. Egyesítette ő magában a régi magyar nemes ember és főrnak nemes gondolkozását, mely a minden jó és nemes iránti készségben nyilvánult meg. Bár földi javakkal bőven megáldotta a sors, minde mellett kétségtelen, hogy köz- és jótékony-

cézra többet áldozott vagyonából, min mások az ő vagyonuk arányában áldoztak

Azonban nemcsak a régi gárda jó tulajdonságait egyesítette ő magában, hanem egyúttal modern szociálpolitikus is volt, akinek uttörő munkája hatalmas alkotásai a jövő nemzedékeknek is hirdetni fogják az ő áldásos működését. Eszményképe volt a szabad, független Magyarország megalapítása. S a haza megelégedésben élő népeinek boldogulásához s eme boldogság szükséges előfeltételeinek megalkotásához legbiztosabb eszközének a szabad társulási irányt s az önségélyt tartotta. A mezei demokráciát akarta megteremteni és ezen cél elérésére a gazdasági tevékenység szunyadozó, ki nem fejtett erőit kívánta felébreszteni és ezek bevonásával kívánta gyenge társadalmunkat megerősíteni.

A gyengék, kisemberek és ezek sorsán és állapotán könnyíteni s őket a kizsákmányolás ellen megóvni az élet nehéz és küzdelmes útjain, ez volt életének legfőbb célja. De nem feledkezett meg osztálykülönbség nélkül a gazdatársadalom többi tagjairól sem és ezen munkájában fáradhatlan lázas tevékenységet fejtett ki. Láttuk ezen teremben, láttuk a törvényhozás terén mindenütt a gazdaosztály érdekeiért sikra szállani és fáradhatlanul működni.

A 80-as években, midőn a gazdakör működését megkezdte, hallottuk tőle azon tetteket, hogy a szövetkezés az, amely a gyengének erőt ad, hallottuk tőle, hogy a közzgazdasági téren ez sikerrel folytatható azok ellen is, akik szellemileg képesebbek, képzetebbek és anya-

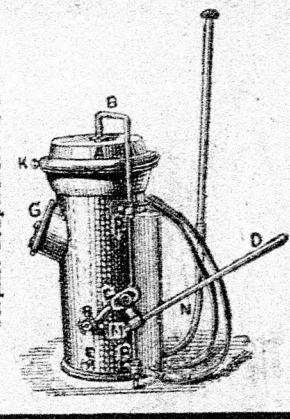
„A” jegyű K. 34., „B” jegyű K. 29.

Permetezéshez ajánlunk szavatolás mellett vegytiszta rézgálicot, szublimált kénport, dr. **Aschenbrandt**-féle bordói port és rézkénport, raffiaháncsot, jufonalat a legulányosabb árakon.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Törpille kámporsó K. 34.

Mai számunk 20 oldal.

gilag erősebbek. Hallottuk tőle azon harmadik főtételét, hogy a szolidaritás, az egyesülés buzdító, erősítő, nemesítő hatással bír a szövetkezeti életben, a gazdasági erő kifejtésében. Azon altruisztikus és magasabb erkölcsi felfogás, amely őt minden alkotásában vezérelte, volt az ő legfőbb és legnemesebb tulajdona.

Mi tanúi voltunk azon munkásságnak, melyet a gazdakörben és az 1885. évi nemzetközi gazdakongresszuson kifejtett. Majd Pest vármegyében létesítette 1886-ban az első községi hitelszövetkezetet György Endre és Hajós József tagtársainkkal együttesen; ez volt az első kézzelfogható eredménye munkásságának e téren. Pest-megyében 1889-ben már ezen hitelszövetkezetek száma, melyek az önszegélyen és minden támogatás nélkül létesítették, 50-re emelkedett, míg 1889-ben már 99-re rugott, míg ugyanakkor az ország egész területén csak 69 szövetkezet működött.

Ezen eszme terjesztése sok nehézséggel járt eleinte, mert a közvélemény nehezen akart tudni róla s Károlyi Sándor gróf erélyének és befolyásának lehet tulajdonítani, hogy később a szövetkezeti kongresszusok több ízbeni felterjesztései után a szövetkezeti törvény megalkotott, melynek alapján indult meg az „Országos Központi Hitelszövetkezet”, amely ma már óriási kiterjedt hálózattal bír a vidéken.

Azon intézmények és alkotások, melyek az ő kezdésére és ernyedetlen munkássága révén létrejöttek, örökre hirdetni fogják Károlyi Sándor gróf ama nagy, hervadhatlan érdemét, hogy felismerve a szövetkezetek áldásos mivoltát és azoknak legkiválóbb hatását, a gyengék erősítését, igyekezett a magyar közéletben érvényre juttatni.

Azon munkálkodás, az a kitartás, amelylyel hazája javának előmozdításán fáradozott, szintén lényeges és gyönyörű tulajdona volt az elhunytnak, amely mindnyájunk elismerését és bámulatát érdemelte ki s példányképűl szolgálhat követőinek az a lángoló hazaszeretet, amely lelkét betöltötte. Kényelmét feláldozva mindenkoron, még megtört egészségének fogyatékosságát is legyőzte, hogy a gazdasági társadalom érdekeiért küzdheszen.

Akié a föld, azé az ország! Ez volt az ő jelmondata; egész tevékenységében az a gondolat vezérelte, hogy a nemzetet e jelmondat igazságáról meggyőzze, összetartásra buzdítsa a haza, a föld tulajdonosait a magyar mezőgazdákat. S a magyar gazdasági társadalom kell, hogy elismerését és hálóját rója le a nagy férfi emléke iránt.

Az utolsó 25 évben ő volt vezérünk, ki áldozatkészségben páratlan és pótolhatatlan. A magyar agrárpolitika megalkotójának kell, hogy tekintsük őt, kinek vezérletét ezentúl nélkülözünk kell. Ezen teremben meg kell még arról is emlékeznem, hogy ő volt a mi jótévőnk az által, hogy ezen házunkat és otthonunkat képesek voltunk kiépíteni s ezért elismerésünket és hálánkat kell, hogy a gazdasági társadalom nevében kifejezzük. Nézetem szerint úgy fogjuk legméltóbban a nagy férfinak emlékezetét megőrizni, hogy ha példáját követve azon tevékenységi körben folytatjuk a munkát, amelyet elénkbe tárt, melynek alapjait lefektette s melynek kereteit alkotásaiban feltaláljuk.

Nem kívánok kiterjeszkedni arra, melyek azon alkotások, amelyeket ő létesített, mert ezt a legközelebbi napokban a „Magyar Gazdaszövetség”-ben igen tisztelt tagtársunk, Darányi Ignác ő exczellenciája kifejtette. Ott vannak az ő alkotásai, melyeket ő a szövetkezeti eszme terjedésével kiépített: a „Hangya”, a „Gazdák Biztosító Szövetkezete”, a „Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet” s nem egy oly intézmény, amelynek alapját az ő kezdeményezése vetette meg.

Legyen tehát áldva emléke s szívünkben érdemei és példája örökre bevésve! Most bátor vagyok bejelenteni, hogy azon perczen, midőn ezen lesújtó szomorú hír egyesületünkhöz érkezett, az összes gazdasági egyesületek arról táviratilag értesítettük és felkértük őket, hogy a temetésen küldöttségileg részt vegyenek. Táviratilag értesítettük a külföldi társaságokat, az egyesület hivatalos közlönye gyászkeretben jelent meg s az egyesület a gazdasági társadalom nevében külön gyászjelentést adott ki.

A választmány részéről teendő intézkedésekre nézve bátor vagyok javasolni:

1. az elnökség vezetése alatt az elhunyt végtisztességén az egyesület testületileg vegyen részt s a ravatalára koszorút helyezzen;

2. az egyesület részéről részvétirat intéztessék az elhunyt özvegyéhez;

3. ugyancsak részvétirat intéztessék a „Gazdaszövetség”-hez, a „Hangya”-hoz, amelyek alapítójukat vesztették az elhunytban;

4. az elhunyt emléke az igazgató-választmány jegyzőkönyvében megörökíttessék;

5. az egyesület ülésterme részére az elhunyt arcképe megfestessék;

6. az elhunyt szövetkezeti és gazdaságpolitikai működése egy történeti korrajz alakjában megírattassék;

végül van szerencsém a választmánynak javasolni, hogy mivel Károlyi Sándor gróf érdemei és működése éppen a mi körünkben, ahol évtizedeken keresztül láttuk fáradhatatlan tevékenységét, megérdemli, hogy egy szobor létesítésére alapot teremtsünk, erre nézve ma már megkezdjük az aláírástokat s mindazon egyesületeket, melynek ő megalapítója és lelkes munkása volt, hozzájárulásra felszólítuk.

Méltóztassék ezen indítványomat elfogadni és hozzájárulni ahhoz, hogy egy rendező-bizottság alkottassék, amely állana csekélységemen kívül Apponyi Albert gróf, Bethlen István gróf, Bulay Barna, Bujanovics Sándor, Emödy József, a földmivelésügyi miniszterium (hat taggal), a „Hangya” szövetkezet (három taggal), Hertelendy Ferencz, Károlyi László gróf, Kodolányi Antal, Libits Adolf, a „Magyar Gazdaszövetség” (hat taggal), Pallavicini Ede őgróf, Rainprecht Antal, Széchenyi Viktor gróf, Szilassy Zoltán, Zselénski Róbert gróf, Zichy Aladár gr. tagokból, Rubinek Gyula elbádog és Jeszenszky Pál, mint jegyző.

Miután előterjesztéseimhez hozzá méltóztattak járulni, ezeket tehát határozatra emelem.

A mai jegyzőkönyvünk hitelesítésére Somssich Andor és Hertelendy Ferencz tagtársakat kérem fel.

Árkövy Richárd dr. segédtitkár felolvasta ezután az egyesülethez Károlyi Sándor gróf elhunyt alkalmából érkezett táviratokat, melyek úgy a hazai, mint a külföldi gazdasági egyesületek és gazdasági társadalmi szervezetektől stb. érkeztek.

Eddig 29 gazdasági egyesület jelentette be az egyesületnél azon elhatározását, hogy az elhunyt végtisztességén küldöttségileg fogja magát képviseltetni.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület Ivánka István elnök, Pályi István titkár, Luczenbacher Pál, Ivánka Oszkár, Ivánka László dr., Jankovich Béla, Luka Pál, Laky Károly, Ordódy Lajos és Thék Endre tagokkal.

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület Andrassy Géza gróf, Hadik Béla gróf, Dókus Ernő és Szentiványi László tagokkal.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű — **gőzcséplőkészletek.**

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési-, vontatási- és **tarló-szántási** célokra (a mozdony után akasztott **egy ölet fogó ekével!**)

Olcso üzem!

Tökéletes munka!

Referenciával és bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Esztér
Büttner
kókkal,
Weiger
A He
Zoltán
Jenő al
A No
Ervin b
szinko
A Szeg
der Jen
mányi t
A Csá
Tamás,
Antal t
A Pa
Adolf d
A Cs
Bálint é
A Gy
Géza el
A Ma
Sándor
A For
vath Je
A K
Kemény
Gábor,
Pataky
A De
Király C
A „K
leteken
a temet
A Dévi
A Szatm
megyei,
megyei,
Gazdasá
Dessé
választm
bizottsá
Richard
Rubinek
Szilassy
Ezzel

Keres

Az
irodalm
5-én t
tárggy
tattak
a keres
ban val
előadás
a tárgy
praktik
Az e
hangoz
meg a
főlöleg
zésénél
ban lév
amelye

W

szakember lehet hivatott előadója. A jelzálogos és személyi hitel természetét, megszerzésének legjobb módjait és forrásait, a tűz-, jég- és életbiztosításnak intézményeit, a díjtáblázatok összehasonlítását és azok megítélését, a bejelentéseket és bevallásokat csak szakember útján tanulhatja meg egy a gazdaság, hogy később az életben a legjobb hasznát is veheti.

Azt hiszem, hogy a kereskedelmi ismeretnek ezt a három fő részét szakemberekkel, külön szakemberekkel kellene előadni a gazdasági iskolákban. Az értékesítés és beszerzés egyéb részeit bele lehetne illeszteni az egyes tantárgyak kereteibe nemcsak azért, mert azokban az előadó tanár könnyebben szerezhethet tudást és tájékozódást, hanem azért is, mert ezeknek jelentősége a fontiekhöz viszonyítva kisebb. A növénytermesztés rendszer tanára a kereskedelmi és ipari növények értékesítését és a trágyaszerek beszerzését, a szarvasmarhatenyésztés tanára a tej, vaj, sajt értékesítését, a sertés-tenyésztéssel a zsír, szalonna, a baromfitenyésztéssel a tojás, toll értékesítését adnak elő az előírandó terjedelemben és órászámmal. A mezőgazdasági gépészettel együtt kellene a gépek beszerzését is előadni. A jogismeretben kiváló gondot kellene fordítani a gazda életében előforduló kereskedelmi ügyletek tárgyalására. És így tovább: a kereskedelem egyes ágait az egyes tantárgyakkal összefüggően adnak elő azok a tanárok, akiknek ezirányú ösmereitől is bizonyoságot kellene tenniük, de a gabona- és állatkereskedelmet, a bank- meg a biztosítást külön szakelőadók által taníttatnák.

Nem gondolom, hogy a kereskedelmi ismeretek ilyen oktatásának akadályja lenne. Szakembereket kétségtelenül lehetne kapni, hiszen az megfizetéses lenne az illetőre. Kassa, Debreczen, Keszthely, Kolozsvár mind olyan nagyobb városok, ahol élénk kereskedelem van, ahol kereskedelmi iskolák, kereskedelmi kamarák, bankok, biztosítási intézetek ugys vannak. Ezeknek a köréből, ezek ajánlatára bizonyosan lehetne szakelőadókat szereztetni, akik tiszteletdíjas előadók, vagy rendkívüli tanárok lennének, mint az több gazdasági intézetben az erdészetre, jogismeret tanára és más tárgyra ma is fennáll.

A kereskedelmi oktatás kérdése most már előreláthatóan nem fog lekerülni a napirendről, mielőtt meg nem oldották. De a kérdés megoldásának mikéntjétől függ, hogy valóban hasznos, az életben értékesíthető tudást fognak-e majd kapni a gazdasági oktatási intézményekben azok, akiknek erre a tudásra olyan igen nagy szükségük van.

Eber Ernő.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Állattenyésztési akadályok.

Ugron Zoltánnak a „Köztelek” f. évi 29. számában megjelent „Fejletlen lábság a bikatenyésztés körül” cikkére vonatkozó javaslatomat az ezirányú megfigyeléseim és tapasztalataim alapján az alábbiakban sorolom fel és foglalom össze:

A mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvényzikk és a hozzá kiadott végrehajtási utasítás körvonalozza az állattenyésztés fejlesztésének irányát. Pár évvel ezután az állattenyésztés főfelügyeletével az állattenyésztési felügyelők biztattak meg. Daczára azonban, hogy a törvény megalkotása óta 12 év pergett le, maga az állattenyésztési felügyelői szervezet, annak munkaköre még ma is oly kezdetleges és a valódi céljától annyira messze, távol álló, hogy állattenyésztésünk megóvása, fejlesztése szempontjából annak lényeges javítása, kibővítése és szaporítása valóban égetően szükséges. Egymagokban az állattenyésztési felügyelőségek jelenleg semminemű ténykedésre nem képesek az állattenyésztés terén irányítólag és a siker reményében kezdeményezőleg fel nem léphetnek. A kerületi állattenyésztési felügyelőknek távol a tett és a szükség szinterétől, az állattenyésztés irányítására, annak a színhelyen való gondos és szükségszerű megfigyelésére a jelenlegi csekély szám és beosztás mellett sem alkalmuk, sem idejük nincsen. Amíg a községi előljárásgoknak megmarad a joguk, hogy apa- és egyéb tenyészállatok beszerzéséről önmagok gondoskodhatnak; amíg a tenyészállatok beszerzésénél is a krajczároskodásig menő takarékoság a főelv; amíg az apa- és az anyaállatok közötti arány a valóságnak megfelelőleg még nem állapították; amíg az apaállattartás s az állandó hatósági felügyelet kötelezővé nem válik; amíg a legelők vizsgálata, művelése és tisztítása általánosan el nem rendelik, stb. stb.: addig czélirányos állattenyésztés, rendszeres mezőgazdaság és mezőgazdasági ipar el nem képzelhető. Csak a zugbikák irtása mennyi utánjárást igényel, pedig mennyire megnehezítik ezek az egyöntetű állattenyésztési irány megszilárdulását. Mily nehéz a zugbikák elleni küzdelem, mennyire nehéz maga a közönség által istápoit ezirányú kihágások nyomozása, felderítése? Mily nehéz az eljárás a közvetlen közelből, mit lehet tehát ebben az irányban a második, avagy a harmadik megyében lakó kerületi állattenyésztési felügyelő? A mezőrendőrségi törvény és ennek a szellemében alkotott megyei szabályrendelet intézkedései hiányosak, igen sok irányban engednek és adnak megtorolhatatlan kihágásokra módot és utat. Az egyes kihágások körül megindult hivatalos eljárás olyannyira hosszadalmas s annyi akadályba ütköző: az eljárás folyamán annyi kiskisra alkalmas ut és mód akad, hogy a végérvényes ítéletig az illető apaállat befejezve hivatását, rossz tulajdonai révén elkorcsosítva, jelleghiányosságai, hibái révén befertőzve egy község, olykor egész vidék állatállományát már régen a hizlaldába, avagy a vágóhidra került. De ki győzné felsorolni az összes megtörtént és megtörténhető kijátszások végtelen sokaságát. Annyi bizonyos, hogy az ezirányú összes bajok kutorrását csakis az ellenőrzés hiányában és az ellenőrzési szervezet hiányos működésében kereshetjük.

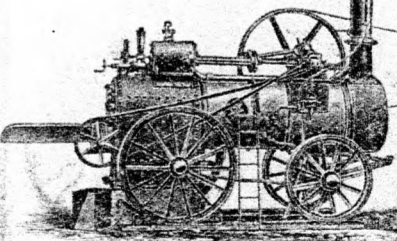
Az állattenyésztési felügyelő, akinek ebben az irányban jelenleg a főfeladat jut, tekintettel óriási, két-három, sőt több megyére kiterjedő működési területére, képtelen feladatának minden irányban megfelelni. Az állattenyésztési fel-

ügyelő csakis a nekik megküldött adatok, a papírosra rótt számok és tetszés szerinti indokok alapján véleményez, ez pedig a valódi céljától messze távol áll s az illető hatóságra nem is kötelező. Az állattenyésztési felügyelő hivatásánál nélkülözniük, ami a jelen körülmények között elsőrendű főkövetelmény, az indító és az irányító erőt, a hatalmat és hiányzik eljárásából, sajnos, a helyszínen való tanulmányozás, a megfigyelés és az ellenőrzés lehetősége is. Az apaállatbeszerzési munkálatok, az apaállat számarányának meghatározása kora tavasszal, a tavaszi állatösszeírás alapján történik. Ezek a munkálatok két-három, sőt olykor több száz községre kiterjedőleg teljes alaposággal már azért sem vihető kereszttül, mivel a rendelkezésre álló időmennyiség a szükséges tárgyalásokra olyannyira elégtelen, hogy az érdemleges általános intézkedés teljesen ki van zárva. Ezen idő alatt tehát nemcsak, hogy nem győződhetik meg az állattenyésztési felügyelő a neki beküldött tenyészállatok arányszámainak helyességéről, de még az így kimutatott aránynak megfelelő apaállatok beszerzését sem szorgalmazhatja eredményesen. A tárgyalás folyama alatt fenmaradt meddőség a természet szerű üzekedés elmúltával már nem pótolható. A hatóságoknak is ez a fő argumentuma: „A rendes üzekedési időszak elmúlt, több apaállat felesleges.” És így a rendes fedeztetési időszak elmúltával a tulkihasznált, esetleg megbetegedett, sok helyen tenyézképtelenné is vált apaállat és meddően maradt anyaállatok eleinte az állatállomány stagnálására, később depekorációra vezetnek.

A mezőrendőrségi törvény gondoskodott ugyan egy helyben lévő, az állattenyésztést ellenőrző járási mezőgazdasági bizottságról is. A törvény értelmében tulajdonképpen ez lenne hivatva az illető járás állattenyésztési ügyeit intézni. A mezőrendőrségi törvény állattenyésztési felügyelőt még nem ismer. A mezőgazdasági, bizottságtavasszal a helyszínen köteles meggyőződni az állattenyésztés tényleges állapotáról. Ennek a bizottságnak törvény szerint a főszolgabíró és a járási m. kir. állatorvoson kívül, a járás területén működő faiskola-felügyelő, földmives-, vinczellériskola-igazgató, kir. erdőgondnokság vezetője hivatalból tagja és 6, illetve 4-4 rendes és 3-3 választott póttag. Állattenyésztési szakkérdésekben a határozatképességhez a jár. m. kir. állatorvos és egy, az állattenyésztésben járatos tagnak jelenléte szükséges. Aki azonban közelebről látta és ismeri a járási és a megyei bizottságoknak, különösen ilyen tág felelősségű ügyekben való működését, az a tenyészállat arány nagyjobbodását, a tenyészállat-állomány javulását ennek a bizottságnak működésétől sem fogja várni. Tekintve ezen hivataloknak és tisztviselőknek tulajdonított másirányú teendőit, az állattenyésztés érdekében teendő kiutazások rendszeren a pihenés és a szórakozás perceli, az állattenyésztési ügyek, nincsen, aki szorgalmazza őket, másod- sőt alsóbbrendűek is maradnak. Ennek a bizottságnak a működése a legjobb esetben csak a tényleges, jelen állapot megvizsgálására; elhútláskor avagy kiselejtezőskor a pótlás mikénti eszközésére; a tenyészgazolvány elnyerése

czéljáb
hibás,
való e
több k
kon g
mány,
tenyész
mészet
De ma
ban, h
tei az
szakem
nek az
lan eg
meg,
nélkül
Ujabb
legelőj
ujabb
mellőzt
és jár
tenyész
állatorv
m. kir.
szükség
mutato
ellenőrz
melt a
potát,
a tartá
fizetésé
istálló-h
pontból
ez az
ha így
hogy a
m. kir.
egészsé
még a
helyen.
kir. áll
kedések
sának k
szabad
sára v
kénysze
más me
többszö
tárgyal
olyanny
viszony
az áll
ményes
körülme
ellátása
megsok
hogy a
állatorv
esetben
legyen,
a közp
nyitását
Szóval
egészsé
tott ör
járó m.
tehet a
sok kes

A világhírű eredeti angol
ROBEY gyártmányu

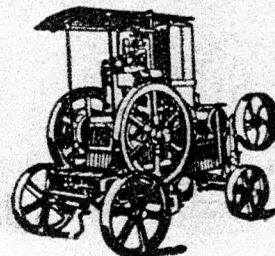
CSÉPLŐKÉSZLETEK

a legkiválóbb benzinmotor lokomobilok

verőléczes dobbal ellátott vas-
ramás cséplőgépekkel párosítva.

SZÜCS ÖDÖN-NÉL
BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 66. sz.

czéljából elővezetett tulifatal, nem fajliszta, hibás, esetleg beteg állatoknak a fedezetétől való eltávolítására szorítkozik. Maga a vizsgálat több községből egy helyre összehajtott állatokon gőczpontonként történik. A tenyészállomány, a legelő, esetleg az istállók stb. állattenyésztési főkövetelmények megelégtetése természetesen az idő rövidsége miatt elmarad. De magában a járási mezőgazdasági bizottságban, ha csak véletlenül nem, külföldi tekintettel az állattenyésztésre, az állatorvoson kívül szakember alig akad. Ennek az egy szakembernek azonban hivatalos köztételsége, de számtalan egyéb lényeges körülménye sem engedi meg, hogy javaslatának mellőzése veszélye nélkül az állattenyésztésre irányítólag hasson. Ujabb, drágább, jobb, több apaállatbeszerzés, legelőjavítás, újabb felszerelés, a községnek újabb nagyobb megterhelhetőségével jár — tehát mellőztetik. Vannak ugyan az országban megyék és járások, ahol a hatóság az összes állattenyésztési ügyeket a hozzá beosztott m. kir. állatorvossal látta el. Ezekben a helyeken a m. kir. állatorvos alapítja meg a tenyészállat-szükségletet; ő ellenőrzi a községek által kimutatott tenyészállat arányát; ő vizsgálja, ellenőrzi a meglévő és az újonnan kiszemelt apaállatok fajtisztaságát, egészségi állapotát, tenyész- és hágóképességét, ő ellenőrzi a tartásdíjak, a vételárjegyzeteknek pontos befizetését; a legelők rendszeres művelését; az istálló-higiénit stb. stb. állattenyésztési szempontból felette fontos körülményeket. Így van ez az ország némely megyéjében és jó volna, ha így lehetne az egész országban is. De hogy az így lehessen, annak főakadálya a m. kir. állatorvosnak más szigorúan állategészségügyi sokoldalú elfoglaltsága és az, hogy még a morális elismerés is elmarad a legtöbb helyen. Pedig azokon a helyeken, ahol a m. kir. állatorvos ezeket az állattenyésztési ténykedéseket a község iránti szeretetből és hivatalának közeli rokonsága révén elvállalja, ottan szabad idejének, a pihenő perczeinek rovására végzi ezeket, törvény, rendelet reá nem kényszerítheti. És amilyen nehézkes a távol, más megyékben lakó, a helyi viszonyokkal legtöbbször ismeretlen állattenyésztési felügyelővel tárgyalni és boldogulni, éppen olyan könnyű, olyannyira egyszerű a helyben lakó, a helyi viszonyokat közelről megfigyelő szakemberrel, az állatorvossal érintkezni és ügyeket eredményesen befejezni. Tekintettel azonban azon körülményre, miszerint az állattenyésztési ügyek ellátása a m. kir. állatorvos munkanyagát megsokszorozza, módot kell keresni arra is, hogy a főszolgabíró mellé beosztott m. kir. állatorvos, állattenyésztési ügyekben, minden esetben meghallgatandó és számottevő tényező legyen, akinek a szava súlyjal bírjon és akinek a közügy érdekében és az állattenyésztés irányításában tett javaslatai el mellőztessenek. Szóval a m. kir. állatorvos ne csak az állategészségügynek, de az állattenyésztésnek is hivatott őrje legyen. A folyton künn községeket járó m. kir. állatorvos sok hasznos szolgálatot tehet az állattenyésztésnek és megszüntethet sok keserű anomáliát is. *Morvay Gyula.*

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A dohánytermés biztosítása jég ellen.

☞ A dohánytermesztés alkalmas viszonyok között és kellő okszerűséggel úgyve egyik jövedelmező ága a mezőgazdaságnak. Nagy tökebefektetés kell a dohánytermesztéshez, mert költséges épületek és eszközök szükségesek hozzá, ez azonban nem riasztja vissza a gazdát, mert mindezek dacára sok esetben haszonhajtó.

A dohánytermesztés legnagyobb ellensége a jég, amely ellen a termeszto ugyszólván képtelen védekezni. A mezőgazdaság egyéb terményeiben is érzékeny károkat okozhat a jégverés, azonban a gazdának mégis módjában van a biztosítást által, ha nagy költséggel is, némileg biztosítani magát a jégverés által okozott kár ellen.

Igaz ugyan, hogy a dohánytermést is lehet jégkár ellen biztosítani, azonban oly magas a díjtétel, hogy nagyon kevés termeszto tartja érdemesnek dohányját jégkár ellen biztosítani. Sőt nagyon sok olyan dohánytermeszto van, aki éveken át biztosította dohánytermését jégkár ellen s midőn egy alkalommal jégkárt szenvedett többé nem biztosított, mert a társaságok ismert „kuláns” eljárása elvették a kedvét a biztosítástól. Pedig nagyon fontos dolog volna, ha valami czélzerű módon lehetővé tehetnők, hogy a termelők általában és kivétel nélkül biztosítsanak dohánytermésüket.

A nagy dohánytermeszto a jégverés által szenvedett kárt elbirja viselni, de bizony a földhöz ragadt feleskertetst teljesen lesujtja. Ha azután még egy pár gyenge dohánytermésű esztendő következnek a jégcsapás után, a kertész teljesen eladósodik földönfutó lesz s csak az elégedetlen elemet szaporítja.

Magyarországon körülbelül 105 ezer k. holdon termeszti a dohányt. Ezen területen termett dohány megmunkálásába legalább is 25 ezer családra van szükség, tehát azt mondhatjuk, hogy 25 ezer család jóléte függ a dohányterméstől.

Rendkívül fontos dolog tehát ugy gazdasági, mint szociális szempontból valamely módot keresni arra, hogy a dohánytermeszto olesón biztosíthassák dohánytermésüket jégkár ellen.

Az alábbiakban egy javaslatot terjeszték tisztelet gazdátársaim bírálata alá, mely javaslat — nézetem szerint — egyszerű és biztos módját tünteti fel a dohány jégkár ellen való biztosításának.

Hazánkban a dohány monopoliumot képez, ha tehát az állam a monopoliummal bizonyos mértékben korlátozza az értékesítésnél a termelőket, jogosan megkivánható, hogy bizonyos védelemben is részesítse a termeszto gazdákat. Ilyen védelem volna — én szerintem — a dohánytermés államilag eszközölt jégkár ellen való biztosítása.

Minden termeszto megfizetné az államnak a pontos statisztikai adatok alapján eszközölt

számítások szerint meghatározott biztosítási díjat, az állam pedig jégverés esetén megtértené a termesztoének a kárt.

Számításaim a következők: Magyarországon körülbelül 105 ezer k. holdon termeszti a dohányt. Az évi termést k. holdanként átlag felvehetjük 7 q.-ra, tehát az összes termés 735 ezer q. dohány volna. Nincsenek adataim arra nézve, hogy hány hold dohányt ver el a jég hazánkban, felveszek tehát teljesen önkényesen 5 ezer k. holdat, mint olyan területet, amelynek termését teljesen tönkre teszi a jég évenként. Azt hiszem, hogy ez tulsok, de inkább becsüljük többre, mint kevesebbre.

Tegyük fel, hogy az állam az általa beváltott minden q. dohány árából a termelőtől levonna jégkár biztosítási díj czimén 2 koronát. Vagyis a 735 ezer q. dohány árából biztosítási díj czimén összesen levonna 1.470.000 koronát. Ha ezen évben 5 ezer hold dohánytermését teljesen tönkretette volna a jég s az állam azért kárpótlást tartoznék fizetni, ugy 35 ezer q. dohány árát kellene a termesztoének megtéríteni. Ha 1 q. dohány átlagárát 40 koronára teszszük, ugy kártérítés fejében 1.400.000 koronát kellene az államnak kifizetni.

Maradna tehát az államnak kezelési költségek fedezésére és tartalék alapra 70 ezer korona. Számításaimban előforduló számok legnagyobb részben önkényesek, mert nem rendelkezem pontos statisztikai adatokkal. Azt hiszem, hogy a valóság sokkal kedvezőbb. Vegyük tekintetbe azt, hogy 5 ezer k. holdat vettem fel, mint a jégverés által teljesen tönkre tett területet, a melyről dohánytermés egyáltalában nem váltatik be. Azt hiszem, hogy ez nagyon is túl van becsülve. De a legsötétebb képzet akarom bemutatni. Inkább a rosszat vegyük fel, mint a jót, mert így nem csalódnak.

A fenti számítások szerint 1 k. hold átlagos termése 7 q. s ennek beváltási ára q-ként 40 korona, tehát egy k. hold dohánytermése 280 koronára van becsülve és a termeszto fizetne ezért 14 korona biztosítási díjat, vagyis a biztosított összeg 5% át. Bizony ez is elég magas díjtétel, de azt hiszem, hogy a pontos statisztikai adatok alapos tanulmányozása után eszközölt számítások a biztosítási díjat a 3%-ra fogják mérsékelni. Mert még nagyon sok más mellétekintet is számba veendő. Így például, ha egy termesztoének 1 hold dohányját teljesen tönkre verte a jég s ő megkapná a 7 q. dohány árát a biztosítási alaptól, a fenti számítások szerint csak a biztosítási díj vonatnék le a kártérítési összegből. De jogos volna levonásba tenni ezt az összeget is, amelyet a 7 q. dohány szedési, füzési, csomózási stb. munkák díja képvisel, mert az a termeszto aki nem szenvedett jégkárt, a 7 q. dohány fentírt munkáira tetemes összeget költött, a jégkárt szenvedett termelőt pedig nem terheli ez a kiadás. Méltányos tehát, hogy a kártérítésből ezen munkák értéke is levonassék.

Ha egy k. hold dohánytermésének fentírt munkáira fordított kiadást csak 20 koronára becsüljük, ugy ezen a czimen 100 ezer koronával szaporodna a kezelési és tartalékalap, feltéve, hogy 5 ezer hold dohánytermését tette tönkre teljesen a jég.

„Tulipán” süritett gépkenőcs

14053—55. szám alatt törv. védve.

„Tulipán” gazdasági szekérkenőcs

14112. szám alatt törv. védve.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Csakis eredeti csomagolásban és védjeggyel ellátva valódi.

Kapható bármely műszaki és vaskereskedésben.

Egyedüli gyártói:

LUKÁCS és MEITNER

BUDAPEST, V., Váci-ut 118. sz.

aszfaltmű, fedéllemez és vegyszeti termékek gyára

Sürgőnyczim: DERNIT, Budapest.

Ezekből látható tehát, hogy nem akarok olyan terhet róni az államra, amely súlyosan terhelné. Nem kerülne ez a dolog az államnak egy garasába sem és mégis nagyon sok ember súlyos baján könnyitene.

Amily arányban növekedne a tartalékalap, olyan arányban lehetne a biztosítási díjat csökkenteni.

A díjfizetést azért kívánom q. után fizetni és nem a terület után, mert így igazságosabb. Ha valakinek 10 q. termése van, illő, hogy több biztosítást fizessen, mint a kinek csak 6 q. termése van holdanként. Sőt még az is jogosult, hogy a finomabb, tehát nagyobb értékű dohányfeleségek után nagyobb legyen a biztosítási díj, mint a közönséges dohányoknál.

Ami a biztosítási díj lefizetését illeti, azzal is nagyon kevés baja volna egy a természetnek, mint az államnak. Amint a beváltás megtörtént, a dohányivra rá vezetnék, hogy mennyit kell levonásba tenni biztosítási díj címén és ennek hiányát fizetné ki az adóhivatal a dohányárát. Az így befolyó biztosítási díjakat azután átszolgáltatná az adóhivatal az alap kezelőseinek. A kártérítési összegek szintén az adóhivatalnál lennének kiutalványozva.

Hátra volna még a kármegállapítás és becsülés módjait megbeszélni. Ezen eljárások is nagyon egyszerűen és kevés költséggel vihetők keresztül, de ezekről majd csak akkor szólunk, ha a fenti javaslat a tisztelt gazdátársak helyeslésével találkozunk.

Pályi Sándor.

GAZDASÁGI JOG.

Rovatvezető: dr. Szilárd Ferencz.

Haszonbérleti szerződés magyarázata.

Válasz W. J. Gy. ur következő kérdésére: A mellékelve küldött haszonbérleti szerződés-másolat szerint egy 2295 kat. holdas birtokot 1900. évi november havában 12 évre bérbevettem.

A szerződés XI. pontja szerint a bérlet 1912. év szeptember hó 30-án felmondás nélkül megszűnik; ugyan-ezen pont szerint a bérbeadó felbonthatja a szerződést a, b, c, valamint d s. szerint, ha a bérletet bérleti időn belül eladja, de ez esetben köteles bérbeadó bérőnek 50,000 K. végkielégítést fizetni. Ezen esetre azon pontban, valamint az egész szerződésben nincsen felmondási idő megállapítva.

Bérbeadónk szándéka mostan birtokát eladni és ha a vevő bérletünket át nem veszi, a megállapított kielégítést megfizetni.

Kérdem, hogy bérbeadó köteles-e eladás esetén az évi bérleti díj lejárla, vagyis szeptember 30-ika előtt bizonyos idővel felmondani és ha igen, mikor?

Felmondási esetben kötelesek-e a bérők III. pontban előírt ugarolást és herevetést is átadni?

Jogában van-e eladási esetben a bérőknek a szerződés XIII. pontja szerint az istállókat marhájuk kitisztítására még október hó elsején túl is használni, valamint a felesleg takarmányukat a bérletátvétel idejében átvett mennyiség felül feleltetni?

1. A szerződésnek IX. d) pontja a haszonbérbeadónak feltétlen jogot ad a szerződés

megszüntetéséhez azon esetre, hogy ha a birtokot eladja és a vevő a haszonbérleti szerződést át nem vállalja. Ezen jognak gyakorlása a szerződés szerint felmondási időhöz kötve nincsen és csak azzal az egy kötelezettséggel jár, hogy a haszonbérbeadó a haszonbérletet megfelelő kártalanításban részesíteni tartozik.

Ezzel a joggal tehát a haszonbérbeadó bármikor élhet és bizonyos meghatározott időtartamu felmondásra kötelezve nincsen. Mindezt a dolog természete azt hozza magával, hogy a szerződés ily módon mindig csak a folyó gazdasági év végével szüntethető meg és hogy a haszonbérbeadó a szerződés megszüntetésére vonatkozó szándékát a gazdasági év lejárla előtt kellő időben tartozik a haszonbérők tudomására hozni. Hogy az alatt a kellő idő alatt mit kelljen érteni, az a konkrét viszonyoktól függ.

2. A szerződés III. pontjában előírt ugarolást és herevetést a haszonbérők akkor is teljesíteni illetőleg átadni tartoznak, ha a haszonbérlet nem a 12 év elmúltával, hanem eladás folytán előbb szűnik meg. Ezt a nézetünket a III. pontnak világos szövege támogatja, mely hü fordításban így szól:

„A haszonbérők 480 hold szántást és 125 hold herevetést vesznek át és kötelezve vannak ugyanannyi hold szántást, illetőleg herevetést a haszonbérleti idő leteltével, illetőleg a haszonbérleti viszony végével a haszonbérbeadónak átadni.“ Ha a haszonbérők ezen kötelezettségnek ily módon meg nem felelhetnek, minden hold szántást, illetőleg herevetést fejében 10 kor. kártalanítást tartoznak fizetni.

3. A haszonbérők a szerződésnek XIII. pontjához képest a szükséges istállókat marhájuk kihizlalására október hó elsején túl is használhatják, mert erre őket a szerződés világosan feljogosítja. Ők eladás esetén sem tartoznak a haszonbérletből előbb kimozdulni, mint a gazdasági év végével. A XIII. pont szerint az istállókra nézve a gazdasági év nem szeptember 30-án végződik, hanem akkor, amikor a haszonbérők a hizlalással elkészülnek. Ezt a pontot nézetünk szerint a vevő is respektálni tartozik.

Sz. F.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferencz.

A védőoltások kockázatáról.

(Megjegyzések a Köztelek f. évi 30. sz. foglalt közleményhez a lépfene oltási elhullások tárgyában.)

Arra nézve, hogy az oltási beavatkozás művelete, ha alkalmatlan időben s oltásra alkalmatlan szervezetekben eszközöltetik, káros következményekkel járhat, minden oltási szakértő egyetért.

A balesetek értelmezése dolgában is meg egyeznek ma már a bakteriologiai tudomány művelői, amidőn konstatálják, hogy teljesen egészséges állat rendszeren jól fogja tűrni a védőoltást, míg egy szervezetben gyöngeségekben szenvedő, előzetes betegség vagy fertőzéstől már megtámadott vagy bármely okból túlzér-

keny állat beoltásánál: erős oltási reakcióra, balesetekre, számítani lehet.

A belgyógyászati tankönyvek (Hutya: I. kiadás, I. kötet, 28. lap; Nocard-Leclainche: I. kötet, 363. lap) e körülmények tekintetében — „mint amelyek sohasem zárhatók ki előzetesen — a szakértőket kellően felvilágosítják; Hutya tanár azt is tanácsolja, hogy az oltó állatorvos helyesen cselekszik, ha azok bekövetkezésére előre figyelmezteti a tulajdonost.

Teljesen aláírom és magamévá teszem ezeket b. lapjukban közölt szakvéleménynek azt a részét, hogy az oltási módszernek kellene alkalmazkodni a beoltandó állatok kondíciójához, individualizálva kellene eljárni az oltási beavatkozásnál és lehetőleg oda törekedni, hogy egy olyan oltóanyagot és olyan oltási módszerrel végezzük az oltást, amely az állat állapotbeli egyéniségével számol, ahhoz szorosán alkalmazkodik, úgy hogy az oltási beavatkozás ne árthasson. Ez természetesen a szakértő dolga volna, aki esetről-esetre az indikálendő oltási műveletet e'írja.

De kérdezem most már: van-e olyan oltási módszer a világon, amelylyel ezeket az oltási baleseteket teljes biztonsággal ki lehetne zárni? A Pasteur-féle élő oltóanyagokat, (vaccina) illetőleg fenti szakírók véleménye szerint nem lehet. De az újabb szérumos kulturás módszerre nézve is olvashattuk éppen a Köztelek közelmúlt (26.) számában, hogy Németországban, ahol ezt kiterjedten próbálták, közvetlenül az oltás foganatosítása után ismételtlen észlelték lépfene megbetegedéseket és elhullásokat és ezért a Köztelek rovatvezetőségének véleménye szerint abszolút veszélytelennek ez a módszer sem mondható.

A védőoltás művelete tehát továbbra is kisebb-nagyobb lokális kockázattal fog járni, aszerint amint a falkában mindig lesznek túlfogékony állatok és olyan állapotbeliek, amely állapotban a kulturás védőoltás egyenesen kontra-indikált.

De ha ezt megengedjük, ha az ilyen befo-lyások netaláni érvényesülését — amint a rovatvezető is kiemeli — „semmi sem jelzi előre“, hogy lehet ezen következményekért a felelősséget bárkinek is elvállalni? Hogy szavatoljon valaki olyan következményekért, amelyet sem előre nem láthat, sem emberi gondossággal el nem háríthat?! Mert, mint láttuk, kétségtelen az, hogy a bakteriologiai tudomány mai állása szerint nem létezik olyan lépfene-oltási módszer, amely mellett ki lehetne zárni azt, hogy egyes állatok az oltási beavatkozást esetleg rosszul ne tűrjék.

Olyan oltóanyagot előállítani a tudományok nem sikerült, amely minden individuum szubjektív természetével számolva, az egyénekben érvényre jutó minden akadály ellenére egyaránt hasson. Ilyen szerünk nincs.

Épp oly kétség, mint ahogy nincs oltóanyag s nincs immunizáló módszer, sem az emberi, sem az állati therápia terén, amely szükségképpen minden egyénben biztosan és feltétlenül érvényre juthatna. Már csak azt a kockázatot minden orvossággal szemben viselni kell az emberiségnek, hogy lehetnek esetek,

helyezte sőt bizo

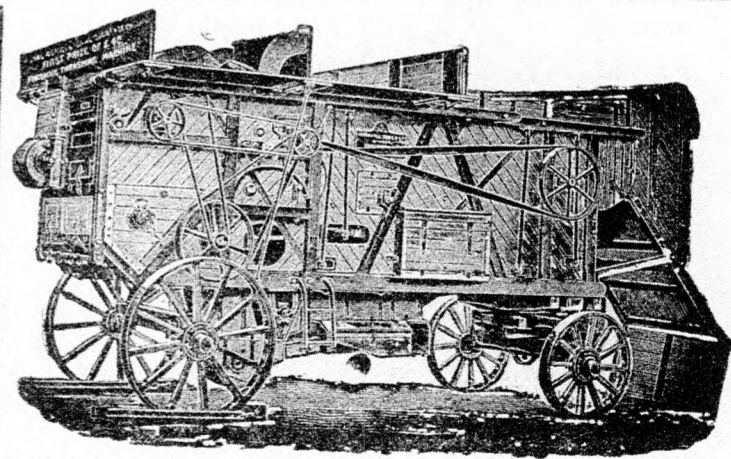
A rov rint ezt előre ne intézete követeln rencsesz társaság mányos valóság szerint kötelese között.

Ha v tudomán oltóintéz keretei k szerek tő lalkozik, eredmén kerül elk hanem a termelő feltalála esetleg csak to bocsatán bírálándó

Már m anyagter kétségkiv kizárólag dákra ak fogásunk vállalatok gokot ter az üzletb az anyag vallana, f

fokozná, sából ne számba magát a elhullások körülmén kártalanít annak a anyagát, félnie a oltóanyag érdekükb károk bel történnék a forgaló nem tiszt meg a jo

A védő ges akad védekezés kiterjedés Különböz igaza van melyet ő állatjait a lyl szem állatok e történik.

GRAEPEL HUGÓ, gépgyáros

Marshall Sons & Co. Limited vevőszágnak.

BUDAPEST, V ker., Váci-ut 40-48. sz.

Ajánlja: eredeti Marshall-féle gőztekemobiljait, saját gyártmányu legújabb cseplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és lőherocseplőgépeit és szabadalmazott törekrostaít vaslemezéből. Eddig körülbelül 8000 darabot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cseplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobb mint bármely más fajta törekrosta!

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta-leírást, mintái és elismerő levélfizetést kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

TÖREKROSTA
GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA

helyzetek, amikor az orvosság nem hasznos, sőt bizonyos helyzetekben árt.

A rovatvezető urnak az a javaslata, amely szerint ezt az ösmeretlen, kiszámíthatatlan és előre nem látható kockázatot az anyagtermelő intézeteknek kellene viselnie, igazságos jogalapú követelménynek nem emelkedhetik; eféle szerencseszerződések kötését legfeljebb a biztosító társaságok vonhatnák hatáskörükbe, de a tudományos alapon álló és tudományos célok megvalósítására törő oltó intézetek — véleményem szerint — jobban teszik, ha megmaradnak kötelességüknél, hivatásos munkájuknak keretei között.

Detre László dr.

Ha valamely tudományos alapon álló és tudományos célok megvalósítására törekvő oltóintézet megmarad ebben jelzett hivatásának keretei között, vagyis ha csak az oltási módszerek tökéletesítésének tanulmányozásával foglalkozik, akkor az ilyen irányú működésének eredménye is csak tudományos értéke szerint kerül elbírálás alá. Ezuttal azonban nem erről, hanem arról van szó, hogy a magyar oltóanyag-termelő vállalatok bizonyos, nem is saját maguk feltalálta módszerek szerint előállított vagy esetleg már készen kapott törzsanyagokból csak tovább szaporított oltóanyagokat áruba bocsátanak. Ez tehát üzlet és mint ilyen is bírálható el.

Már most a cikkíró ur, mint az egyik oltóanyagtermelő-vállalat vezetője, a védőoltásokkal kétségkívül kapcsolatos kockázatot egészen és kizárólag az oltást igénybe vevő egyes gazdákra akarja hárítani. Ezzel szemben a mi feladatunk az, hogy a kockázatot azoknak a vállalatoknak kell viselniük, amelyek az anyagokat termelik, azokat áruba bocsátják és ebből az üzletből hasznót húznak. Ők szabják meg az anyagok árát és csak az üzlet realizálására válnak, a gazdák közönségben pedig a bizalmat fokoznák, ha e közben az árucikkeik alkalmazásából netalán származó károk megtérítését is számba vennék. Ha a gazda biztosítva látná magát a felől, hogy az oltás okozta netaláni elhullásokért *fenntartás nélkül*, vagyis minden körülmények között megkapná a megfelelő kártalanítást, akkor bizonyára szívesebben venné annak a vállalatnak, habár valamivel drágább anyagát, melynek felhasználása esetén nem kell félnie az anyagi károsodástól. Másrészt az oltóanyagokat termelő vállalatoknak jobban érdekükben állna, mint eddig, hogy hasonló károk bekövetkezését lehetőleg kizárják és nem történék többé, mint a közelmúltban, az, hogy a forgalomba kerülő oltóanyagok egy része nem tiszta és a hatás tekintetében sem felel meg a jogos követelményeknek.

A védőoltások után észlelt elhullások lényeges akadályai annak, hogy a gazdák közönség a védekezésnek ezt a módját nem veszi olyan kiterjedésben igénybe, amint az kívánatos volna. Különben pedig a gazdának kétségkívül teljesen igaza van, ha azt kívánja, hogy a védőoltás, melyet ő abból a célból vesz igénybe, hogy állatjait a jövőben *esetleg* bekövetkező veszéllyel szemben megvédje, ne ölje meg maga az állatok egy részét. Ha pedig ez mégis megtörténik, akkor épp oly jogos az a követelése,

hogy kárát az a vállalat térítse meg, melynek terméke akár közvetlenül, akár közvetve okozta a kárt.

Vajjon, ha valamely emberi betegség ellen valaki részéről forgalomba hozott oltóanyag beoltása emberhalált okozna, nem-e vonnák az illetőt felelősségre és megengednék-e az ilyen anyag további árusítását?

A védőoltásokkal szemben minduntalan felújuló panaszok csak akkor fognak elmúlni és a védőoltások iránt való bizalom csak abban az esetben fog megszilárdulni, ha gondoskodva lesz arról, hogy az oltás okozta minden elbűlésért az állattulajdonosok megfelelő kártérítést kapjanak. Az ilyen károk ellen való biztosítás pedig első sorban az oltóanyagok termelésével üzletszerűen foglalkozó vállalatoknak állna érdeklükben.

Rovatvezető.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Hreblay Emil.

A brámatyukokról.

Hazánkban az utóbbi 30 év alatt igen sok fajta baromfi szerepelt, de egymásután kiestek mind a tenyésztők szeretetéből s ma azt lehet mondani kizárólag az orpingtonok, a plimutok, az emdeniek, a pekingiek s végül a bronz-pulykák a kedvencek.

Mégis ha visszatekintünk az elmúlt időkre, azt látjuk, hogy míg a hosszabb-rövidebb ideig baromfitenyésztésünkben szerepelt fajtákkal meglehetősen mostohán bántunk s nem volt türelmünk velük oly hosszú ideig kísérletezni, vérvérükük eredményeit s az ő sajátos egyéni tulajdonságaikat tökéletesen megismerni, mint a mily türelemmel és kitartással bánunk a fentebb felsorolt s ma tenyésztett fajtákkal.

A létfontosságok közé tartoznak a brámatyukok is. Ezen fajta ezelőtt 20 évvel került hozzánk leginkább kétféle színben lett tenyésztve mint a világos és a fogoly színben.

A világos brámák kedveltebbek voltak s azokat az állam, az azon időben fenntartott állami baromfi telepeken is tenyésztette. Különösen nagyobb számban lett tenyésztve a kolozsvári m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságában, a honnan nem csak a tenyésztőjások útján, de a tenyészállatok kedvezményes áron való átengedése segítségével a népies tenyésztésben igen elterjedt s az ottani vidéki házi tyúkot, ivadékaiban teljesen megváltoztatta.

A vérvéreredésből származó ivadékok nagyobbak, tarka színűek és többé-kevésbé tollas lábúak lettek. Ez az utóbbi tulajdonság hátrányos volt, mert a többnyire sáros vidéken, a tyúkok igen bepiszkolódtak, nehezen tudtak járni, kaparni, tehát ételmük megkeresésében akadályoztattak.

Ezen hibával szemben azonban az ily ivadékok nagy sárgaszínű tojásokat raktak s kitűnő anyák és nevelők voltak.

Ezen tulajdonságok a természetes átöröklődési törvényen alapultak, mert a brámatyukok, tekintet nélkül a toll színzetére nagy, sárgahéjú tojást tojók, jó anyák és jó kottlók. Ami a bőtojó képességet illeti, az évi átlagban csak 120 db.-ra ment fel, mert a nagy kottlasi hajlam miatt a

brámák aránylag rövid ideig voltak tojáslerakók.

A világos brámák szintiszta tenyésztése igen nehéz feladat s azt mondhatjuk, hogy Németországban és Amerikában, a hol ezt a fajtát igen nagyra becsülik, a nem csupán husra és tojástermelésre dolgozó tenyésztők, hanem azok, a kik regenerátorokat, azaz oly tökéletes vértiszta anyagot állítanak elő, a mely benső és külső tulajdonait véve figyelembe, a tökély legmagasab fokán állanak, ezen elsőrangú tenyésztők azt állítják, hogy a világos brámák ily irányú tenyésztése a legnehezebb feladatok egyike.

A sötét, avagy a fogolyszínű brámák tenyésztése nálunk már kevésbé volt elterjedve és pedig azért, mert ennek a fajtának szín- és vértiszta fenntartása még a világos brámánál igényelt nagyobb szakértelmet és türelmet feltételez. Mégis volt néhány elsőrangú tenyésztőnk e fajtában is, melyek közt első volt a *Beiwinkler-Koppely*-féle hatvani baromfi telep, ahol oly tökéletes szintiszta sötét brámák tenyésztettek, hogy azok ivadécai a legnagyobb német és angol kiállításokon is első elismerésben részesültek.

A sötét brámák vérvérükű ivadécai sötétebb színű tarka tyúkok voltak, amelyek tollas lábuktól eltekintve, igen jó tojók, nagy sárga héjú tojást rakók s jó anyáknak bizonyultak.

Később ezen két válfajta lassan-lassan kivonatott a tenyésztésből, helyükbe jöttek a plimutok és langánok, de ma már a langánokat is kiszorította az orpington.

Mindezeket azért mondjuk el, mert eljön az idő, midőn a most folyó nagy átalakító és egy minőséget tereinteni szándékolt akezió befejezést fog nyerni s akkor eljön majd annak az ideje is, hogy az országban már meglévő egyöntetű jó tenyészanyag, az ottani helyi viszonyoknak megfelelően, hus vagy tojás terelés irányába fog tovább fejleszteni s nemesíteni s akkor a brámákat újból elővesszük s mint kitűnő kottlókát megbeesüljük. *bl.*

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

233. kérdés. Szeretnék 20—30 darab kecskét, melyek részint friss fejésűek, részint hasasok és két bakot venni. A kecskék tejdusak legyenek, lehetőleg nagyok és szépek. Hol kaphatnék ilyen kecskéket? Mint értesültem, vannak olyan kecskék, melyek öt liter tejet adnak naponta, hol vásárolhatnám ezeket legelőnyösebben? Ki közvetíthetné ennek bevásárlását, ha esetleg én nem mehetnék vásárolni személyesen? *B. V.*

234. kérdés. Gyümölcsfáimat a sokféle ártalmas rovaroktól, férgektől hogyan és miképpen menthetem meg? Évek óta nem vagyok képes egy szem egészséges és kellően kifejtett jóízű gyümölcsöt termeszteni.

Fáimat tavasszal gondosan megtisztogatom és virágzás után 2%-os kékkő-oidattal be is permetezem. *E. V.*

235. kérdés. A kezelésem alá jövő homoki gazdaságban két tó van, melyekben a lópiócza annyira elszaporodott, hogy fiatal, pelyhes libák és kacskák bennük nem uszállhatnak,

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. — IV., Kossuth Lajos-u. 4. kaphatni.

sujta a nemzetközi nagy agrárszervezeteket is. E nagy ember ravatalánál, kinek szíve oly melegen érzett a hazai rögöz és aki a hazai jogokért mindig harcra készen állott, elnémulnak a kicsinyes viszálykodások és a fájdalomban egyesülve mindazok kezét nyujtanak, akik az agrárius nevet joggal igényelhetik. Károlyi Sándor! az agrármozgalmak történelme aranybetűkkel fogja följegyezni nevedet, mint azon kevesek egyikét, aki mindig és egészen e nemes küzdelem szolgálatában álltál. A rög, melyért oly bátran küzdöttél, legyen neked könnyű! Mi azonban örökké megőrizzük tiszteletben és hálával emlékedet.

A „Bund der Landwirthe“ hivatalos közlönyében, a „Deutsche Tageszeitung“-ban szintén meleg rokonszenven emlékezik meg a magyar gazdatársadalom elhunyt vezérééről, Károlyi Sándor grófról s e közleményt alább egész terjedelmében közöljük:

Sulyos veszteség érte a magyar mezőgazdát. Mint sürgönyjelentésből értesültünk Károlyi Sándor gróf, egyike a legaszyobb magyar földbirtokosoknak, Mentoneban hosszas betegeskedés után meghalt. Az agráriusoknak hazájában előharczosa volt ő s emellett nemcsak arra törekedett, hogy előmozdítsa a magyar gazdák tömörülését, közös érdekeik kiküzdése céljából, hanem ezenkívül buzgó szószólója volt azon nézetnek is, hogy minden országban a mezőgazdák közzé az érdekeik; s hogy azon nehézségek, melyek ezen érdekek keresztülvitelének útját állják, mindenütt egyforma jellegűek; ez okból tehát ezen akadályok elhárítására egyöntetű küzdelemre van szükség. Ez irányban nagy tevékenységet fejtett ki Budapesten 1896-ban tartott nemzetközi agrárkongresszuson, ennek munkálataiban és szervezésében jelentékeny érdemeket szerzett. Agrárpolitikai tevékenysége mellett nagy hűvel és látható sikerekkel küzdött a mezőgazdasági szövetkezeti ügy érdekében, annyira, hogy a magyar mezőgazdasági szövetkezetek atyjának nevezték el.

Nagyjelentőségű munkálkodását elismerte és méltányolta koronás királya is, midőn magas méltóságokkal és kitüntetésekkel halmozta el; s megtette valóságos belső titkos tanácsosává s a legnagyobb magyar rendjének az aranygyapjas rendnek lovagjává. Tulajdonosa volt ezenkívül még egyéb magas rendjeleknek, továbbá császári és királyi kamarás, az országgyűlés mindkét házának tagja volt. Nagyonfontosságú működése elismerésül a Magyar Tudományos Akadémia, valamint az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ is igazgató-választmányi tagjául választotta meg.

A német mezőgazdaság képviselői közül sokaknak volt alkalmuk, hogy Károlyi Sándort, a kiváló kartársukat és kitűnő közigazdát megismerjék s benne a közélet jelentékeny munkásán kívül a szívélyes és előkelő főurat tanulták becsülni. A német mezőgazdák kegyeletesen meg fogják

örizni az agrár gazdasági politika magyarországi jeles előharczosának emlékét.

Az osztrák *Zentralstelle* a következő feliratu koszorut helyezi Károlyi Sándor gróf ravatalára: „Der letzte agrarische Gruss — aus Oesterreich.“

A „Hangya“ és a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ külön körlevélben hívják fel tagjaikat a temetésen való részvételre.

Károlyi Sándor gróf temetésén való részvételüket idáig a következő egyesületek és testületek jelentetik be: Aradvármegyei G. E., Békésvármegyei G. E., Biharvármegyei G. E., Barsvármegyei G. E., Csikvármegyei G. E., Csongrádvármegyei G. E., Csanádvármegyei G. E., Délvidéki Földművelők G. E., Debreczeni G. E., Esztergomvidéki G. E., Fejérvármegyei G. E., Gömör Kishontvármegyei G. E., Győr-vármegyei G. E., Hevesvármegyei G. E., Hontvármegyei G. E., Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegyei G. E., Kecskeméti G. E., Kis-Küküllővármegyei G. E., Komáromvármegyei G. E., Mosonvármegyei G. E., Máramarosvármegyei G. E., Nyugatmagyarországi Földművelők G. E., Nógrádvármegyei G. E., Nyitravármegyei G. E., Pozsonyvármegyei G. E., Pancsovai G. E., Pestvármegyei G. E., Sárosvármegyei G. E., Szolnokvármegyei G. E., Szabolcsvármegyei G. E., Szepesvármegyei G. E., Szatmárvármegyei G. E., Somogyvármegyei G. E., Torontálvármegyei G. E., Temesvármegyei G. E., Udvarhelyvármegyei G. E., Veszprémvármegyei G. E., Zalavármegyei G. E., Allatorvosi főiskola küldöttsége, Gazdák Biztosító Szövetkezete küldöttsége, Magyar Malatgyártók Egyesülete, Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	769
Kereskedelmi ismeretek a mezőgazdaságban	770
Károlyi Sándor gróf halála	776
Allattenyésztés.	
Allattenyésztési akadályok	771
Nővénytermesztés.	
A dohánytermés biztosítása jég ellen	773
Gazdasági jog.	
Haszonbérleti szerződés magyarázata	773
Állategészségügy.	
A védőoltások kockázatáról	774
Baromfitenyésztés.	
A brámatyukokról	776
Levelésekreny.	776
Vegyesek.	779
Lapunk mai száma. — Luxuslövásár. — Az esőcsináló béka. — Pályázat földmives iskolába. — Amerikai disznószir Magyarországon. — Vajverseny. — Gazdák és a vándor-czigányok ügye. — Luzslövásár Békéscsábán. — Hízó úrútk a bécsi kiállításon	780
Kereskedelem, tőzsde.	780
Szerkesztői híretek.	780

Lapunk mai számát a május elseji munkaszünet miatt április hó 30-án kellett a nyomdába adnunk és így a tőzsdei árjegyzéseket sem hozhattuk. E hiányt szombati számunkban pótoljuk.

Luxuslövásár. Nagy az élénkség kint a „Tattersall“-ban; az idei második tavaszi luxus-

lövásár az érdeklődők kellő figyelmével találkozott és méltán, mert a vásár anyaga igazán megérdemli azt az érdeklődést. Naponta délelőtt 9—11-ig és délután 3—5-ig vezetik elő a lovakat. A felhozott kocsi és nyergeslovak díjazása céljából több értékes díj áll rendelkezésre és pedig 3 a négyesfogatokra, 2 a hintólovokra, 3 a jukker fogatokra és 3 a hátsólovokra, ezenfelül elismerő okleveleket is adnak ki. A m. kir. földművelésügyi miniszter díját annak a fogatnak vagy hátsólovaknak ítéli oda, amelyet mint a vásár legkiválóbb anyagát erre a kitüntetésre leginkább érdemesnek tartanak. A díjazás eredményét lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

Az esőcsináló béka. Lapunk 27-ik számában Péterfy Tamás belmunkatársunk, a „Gobé“, egy humorisztikus tárczát követett el, „Még egy száraz esztendő“ cím alatt. Ebben lapunk szakrovatvezetői válaszoltak a két évi szárazság alkalmából beküldött agyafurt kérdésekre. Többek közt valaki az amerikai esőcsináló béka hasznosságára nézve intéz kérdést a szerkesztőséghez, amelyre rovartani szakrovatvezetőnk azt válaszolja, hogy az e célra importált esőcsináló békat most tanulmányozza és kísérleteinek eredményeit a sajtó alatt lévő „Az esőcsináló amerikai béka nálunk“ című füzetben fogja közzétenni, melyet a magy. kir. rovartani álmás ingyen küld szét mindazoknak, akik egy levelezőlapon azért az állomáshoz fordulnak. *Hát persze ez tréfa.* Csakhogy most már egyre-másra érkeznek a levelezőlapok a rovartani állomáshoz, amelyben „Az esőcsináló amerikai béka nálunk“ című füzet megküldését kéri. Sőt egy jónévi alföldi gazdasági egyesület pláne 100 drb. megküldését kéri, a tagok közti kiosztás végett. *Ez persze megint csak tréfa.* Am érdemes szakrovatvezetőnk már kezd bosszankodni és a napokban corpus delicti-képen három drb ilyen esőcsináló levelezőlapot küldött be hozzánk azon erőfeszítéssel, hogy csináljunk már rendet azzal az esőcsináló békával és ne botránkoztassuk meg vele lapunk olvasóközönségét. Mi a mélyen t. rovartvezetőnk kívánságát készséggel teljesítjük. Kijelentjük, hogy esőcsináló béka nincsen és így érdemes rovartvezetőnk sem foglalozhatott vele, annál kevésbbé irhatott róla könyvet. Mindezekből kifolyólag tisztelettel kerjük olvasóközönségünket, ne vegye komolyan azt a tárczát és hagyjon békét annak a békának, mert nem szeretnők, hogy ezzel komolyan felbosszantának nagyérdemű szakrovatvezetőnk.

Pályázat földmivesiskolába. A komáromi földm. iskola igazgatósága négy állami ösztöndíjas, két alapítványos és 9 fizetéses helyre, melyek f. év október elsején töltenek be, pályázatot hirdet. Az iskola célja 2 éves tanfolyam alatt a befogadott ifjakat a mezőgazdaság minden ágában gyakorlatilag kiképezni, hogy kisebb gazdaságok okszerű kezelésére, vagy nagyobb gazdaságokban mint béresgazdák, munkavezetők alkalmasak legyenek. A pályázati feltételekről a tanintézet igazgatósága ad bővebb felvilágosítást.

Amerikai disznószir Magyarországon. Magyarország zsidósziradékkivitele 1906 február hónapjában valamivel meghaladta a behozatalt. Kivittünk ugyanis 2909 métermázsza disznószirt, behozunk 2744 métermázsát. Felemlítésre méltó körülmény, hogy míg kivitelnk legnagyobb részben, 2787 mm., Ausztriába ment, addig Ausztriából való behozatalunk csak 164 mm., a többi mind Amerikából jött. Szalonnát frissen sózva 70 métermázsza, füstölve 29 métermázsát

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR magyarországi vezérképviselősege: **BUDAPEST, VI., Teréz-körút 31.**
 HAUSNEINDORF-|

hoztak be hozzánk mind Ausztriából, ellenben kivittünk 3572 métermázsá friss szalonnát és 564 mm. füstöltet, legnagyobb részt Ausztriába. Különös figyelmet érdemel, hogy kókuszszirb hozatalunk majdnem annyi, mint disznósírki-vitelünk. Nem kevesebb, mint 2128 métermázsá kókuszszirt hoztak be hozzánk, amihez még 628 métermázsá margarin-vaj és margarin-zsír is járul.

Vajverseny. A Zalavármegyei Tejszövetkezetek Szövetsége f. é. május hó 27-én Zala-Egerszegén tejszövetkezési gépiállítással egybekötött vajversenyt rendez. Bővebb felvilágosítás az egyesület igazgatóságánál Zala-Egerszegén szerezhető.

Gazdák és a vándor cigányok ügye. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület még a múlt év folyamán foglalkozott a cigánykérdéssel, elhatározta, hogy a vándor cigányok megrendszabályozása tárgyában javaslatokat terjeszt a kormány elé. Miután az inparlamentáris kormányval az egyesület megszaktította az össze-kötötést, a szóban forgó javaslatokat csak most terjesztette fel a miniszterelnökhöz. Az egyesület többek közt a bajor kormány által életbeléptetett radikális intézkedéseket ajánlja a kormány figyelmébe s kéri ezenkívül, hogy a vándor cigányok 7 éves gyermekeinek neveléséről az állam gondoskodjék. Az OMGE. megfelelő állásfoglalásra felkérte a többi gazdasági egyleteket is.

Luxuslovásár Békéscsabán. A Békésmegyei Gazdasági Egyesület most tartotta meg az évenként rendezni szokott luxuslovásárját. Felhajtottak összesen 245 drb lovat, az eladási átlagár 650 K. volt.

Hízó ürük a bécsi kiállításon. A bábolnai ménésuradalom részt vett hízóürükkel a bécsi hízóállatiállításon, a zsüri a bemutatott ürüket első díjjal, állami aranyéremmel tüntette ki.

Állatforgalmi korlátozások. Az Állategészségügyi Értesítő 688. száma szerint a belügy-miniszter a sertésvesz botogtségnek Ausztriába történő behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelét a következő területekről tiltotta el: Bihar vármegye belényesi és vaskóhi járásából, Borsod vármegye szentjéteri járásából, a horvát-szlavonországi Szerém vármegye sidi és vukovári járásából.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálog-kölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főcélja azonban, hogy a közép- és

kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. Aki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsön-vel segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40, 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4⁰/₁₀₀-os és 4¹/₂⁰/₁₀₀-os záloglevél kölcsönöket ad s a 4¹/₂ százalékos kölcsönök egyik módját minden levonás nélkül készpénzben fizeti ki. *Parcellázásoknál* az intézet minden tekintetben segítkezik. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti termény-dizományi cég jelentése.)

Budapest, 1906 április 28.

A múlt hét vége felé egyes vidékeken beállott esőzések e téten bővebb mértékben folytatódtak. Az ország minden vidékéről bőséges csapadékot jelentettek, mely ugy az őszi, mint a tavaszi vetések fejlődését igen kedvezően befolyásolta. A tengeri vetése is serényen folyik. A hőmérséklet e mellett csökkent ugyan és hűvös időnk volt, de utóbb derülés állott be és remélhető, hogy emelkedő hőmérsékletben is lesz hamarosan részünk. A vízállás emelkedett. A külföldön ugyancsak hűvös, esős idő volt. A vetések állását illetőleg nincsen panasz.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg jelenthetjük, hogy a forgalom ugyan mérsékelt keretben mozog, az irányzat e mellett azonban tartott marad. Amerikában csak gyenge árhullámzások voltak, nagyobbára lokális viszonyok behatása alatt. A jegyzések kezdetben lanyhák voltak, később azonban a látható buzakészlet tetemes csökkenésére és a farmerek gyenge hozatalai folytán javultak és utóbb változatlanok is maradtak. A vetések állásával az északamerikai Unióban meg vannak elégedve. Argentiniában a tengeri szállítások lényegesen nagyobbak lettek, míg a buzaé gyengülték. Az export rendelkezésre álló buzamennyiséget már csak 2³/₄ millió tonnára becsülik. Angliában az árak tartottak maradtak, habár készáru buza iránt nem mutatkozott különösebb érdeklődés. Az angol határidős piacok alig változtak. A francia piacokon buzában alig volt változás, míg liszt kedvezőtlen fogyasztási viszonyokra olcsóbb lett. Németalföld és Belgiumban inkább kellemes az irányzat, anélkül azonban, hogy ezzel a forgalom megélnékül volna. Berlinből kezdetben csendes, utóbb valamivel szilárdabb jegyzéseket küldöttek, mi mellett a fogyasztás azonban csak a leg-szükségesebb vételeire szorítkozott. Oroszországban a kivitel állandóan élénk, beérkezett hírek szerint a tavaszi mezőgazdasági munkák is zavartalanul folynak.

Nálunk az üzleti forgalom gyenge, kenyérmagvak csak olcsóbb árakon voltak elhelyezhetők, míg takarmányzikké változatlanok maradtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük: **Buza** a hét elején malmaink részéről még elég jó vételkedvire talált, mely azonban hamarosan engedett és az árak lassu, de állandó csökkenéssel voltak kapcsolatos. A kínálat e mellett nem volt ugyan sürgető, de mindig készséges és jóval nagyobb a malmok keresleténél. A forgalom így szűk keretben mozgott és a tulajdonosok árengedményre voltak kényszerülve, melyek merkantil árunál 20, jobb származékoknál 10 f.-t tesznek ki. Vaggon-áru aránylag kevés kerül a piacra, inkább hajótételek és raktáru van kinalva. Az összeforgalom körülbelül 100,000 mm.-t tesz ki.

Rozs mérsékeltlen van kinalva, de az érdeklődés is aránylag gyenge maradt. A buzaárak alakulásával összhangban a hangulat lanyhán indult, az árak 5—10 fillérrel csökkentek, de az üzlet további folyamán változatlanul tartottak. A vételen főleg a helyi fogyasztás és csak csekély részben az export vett részt. Minőség szerint budapesti paritásra 13:25—13:40 K.-ig, finom urasági áruért néhány fillérrel ezen felül is fizettek.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) csak szórva-nyosan kerül forgalomba. Gyárosaink tartózkodók és hízalók sem tanusítanak különösebb érdeklődést, az árak így alig voltak tarthatók és inkább névleg jegyzünk 14:50—15.—K. között budapesti paritásra és 15:40 K.-ig Kőbányán átvéve. Malátá és söráru (állomásokon átvéve) elvélve kerül piacra és előfordul esetben teljes mult heti árakon nyerhet könnyen elhelyezést.

Zab változatlan maradt és a kínálat éppugy, mint a kereslet a megszokott rendes keretben mozog. Prima áru hiányzik. A forgalomban volt körülbelül 8000 mm.-ért szim és tisztaság szerint 16—16:60 K.-t fizettek helyben.

Tengeri e hét elején még csendes irányzatú volt, később azonban a vidékre való elszállítás céljaira jobb figyelemben részesült és az árak is javulhattak, annál inkább, mert a határidős jegyzés is emelkedő volt. Kőbánya részére volt némi forgalom és kötések ellenében 4—10 fillért ráfizettek. Budapesti paritásra 13:65—13:70 K.-ig, hácskai állomásokon fuvarviszonylat szerint 13:00—13:25 K., pestmegyei állomásokon 13:40—13:60 K. között fizettek.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. Szendrő. Az árpadarát vegyileg megvizsgáltat-hatja akár a magyar-óvári, akár a budapesti (II. Oszlop-utca 26.) vegyvizsgáló állomásnál. Hanem bizony ezért fizetni kell, hogy mennyit? azt tessék az illető vegyvizsgáló állomástól megtudakolni.

E. E. Egy négyokrós és egy kétlovas fogat napi munkája őszi vetés idején a helyi körülmények és főleg a takarmány drágaságához mérten 5—6 K.-val értékelhető.

L. A. Szepetnek. Rohonczy Gedeon ur czime: Török-becse vagy Budapest, IV. Szerb-u. 8. sz.

M. S. Tüske. Legeltetni a buzavetést egyáltalában nem tanácsos. Szarvasmarhával azért nem, mert nagyon legáolja a földet és nyelvével gyökerestül egyült tépi ki a buzavetést; birkával pedig azért nem, mert ez nem a megdőlő föltokat, hanem az egészséges és a megdőlés veszélyének ki nem tett vetést rágja le. A legeltetést tehát, rögtön hagyja abba és ha a buzavetés föltonkint tul-buja, tessék azt sarióztatni, vagyis a buza legfelső levézetét sekélyen lesarióztatni. Ezt a munkát is azonban még május közepe előtt, vagyis mielőtt a kalász szárba indul, kell végzetnie.

Nemzetközi gabonapiacz 1906 április 26-tól 1906 május 1-ig.

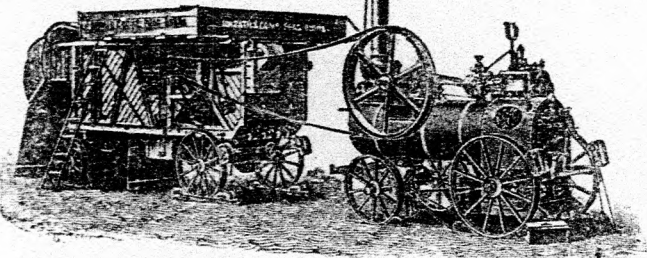
Kelet	E f f e k t i v á r a k										Határidő	H a t á r i d ő s á r a k					
	Budapest	Liverpool	Wion	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Budapest		Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chicago	
Buza	30	17.50	17.87	18.45	17.75	22.69	22.60	16.61	14.63	17.60	Május	16.38	17.87	22.04	22.66	15.96	14.64
	26	17.50	17.74	18.50	17.75	22.77	22.70	16.63	14.68	17.60	Jul.	16.56 ^a	17.54	22.42	22.32	15.64	14.64
Rozs	30	13.65	—	14.55	15.40	21.09	14.25	—	—	—	Május	—	—	19.85	14.72	—	—
	26	13.85	—	14.55	15.55	21.09	14.25	—	—	—	Jul.	13.54 ^b	—	20.03	14.96	—	—
Zab	30	16.50	—	17.40	17.85	20.65	—	—	—	—	Május	13.66 ^a	—	19.53	14.72	—	—
	26	16.50	—	17.35	17.35	20.65	—	—	—	—	Jul.	13.88 ^b	—	20.12	14.96	—	—
Tengeri	30	13.60	11.85	14.49	14.20	15.93	—	10.74	9.21	9.56	Május	16.20 ^a	—	19.53	—	—	—
	26	13.55	11.88	14.25	14.20	15.93	—	10.74	9.18	9.56	Jul.	12.66 ^b	—	19.71	—	—	—
Árpa	30	15.40	—	14.15	—	—	—	—	—	—	Május	16.20 ^a	—	19.71	—	—	—
	26	15.40	—	14.15	—	15.93	—	—	—	—	Jul.	12.70 ^b	—	19.82	—	—	—

Jegyzet: ^a) ápr. ^b) okt.

A mi főkülönlegességeink:

Cséplőgépek
kézi-, járgány- és gőzerőre

Ros-
ták

Lokomobilok
gazdasági és ipari célokra

Kerekeken
12 HP.-ig
Fekvők
100 HP.-ig

UMRATH ÉS TSA BUDAPEST, V.,
Váci-körút 60.

VELARIN

= Törvényileg védve. =

**Kipusztít minden hálószerű,
eres levelű gyomot,**

mint: **utifü, aranka, vadrepce, szerbtövis,
konkoly, buzavirág, csalán, moha** stb. irtványokat!
100—130 kilét tartalmazó ingyenes hordókban **100 kiló**

ára 24 korona

helyt **budapesti raktáromon**, utánvétel mellett.

Most kell elhinteni, míg a palánták zsegek!

Számtalan elismerő nyilatkozat!

Teljes szavatosság a csalhatatlan sikerért!

Porszóró készülékek: 3. sz. Vulkán **30 K.**
4. sz. „Velarin” **150 K.**

Véd- jegy.

Szücs Ödön
Budapest, VI.,
Nagymező-utca 66.

Házinyultenyésztés
és értékesítés.

Irta: **Andrássovich Géza.**

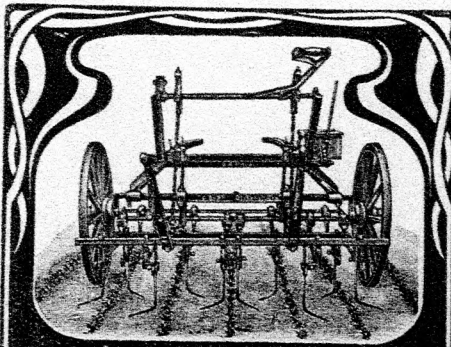
2 korona 20 fillér előleges
beküldése ellenében bér-
mentve küldi a „Patria” r.-t.
Budapest, IX. ker., Köztelek.

Tulipán
levélpapíros

25 és 25 db boríték K.
1-20, 50 és 50 db K.
2-30, szék-dombornyom-
máé 25 és 25 db. kor.
1-80, 50 és 50 db K. 3-20.
Levelezőlapok drbjá 10
fillér, 12 db 1 K. A
pénz beküldése ellené-
ben bérmentve szállít

Landau József
BUDAPEST,

VIII. ker., József-körút 50

BÖLTE GUSZTÁV.
OSCHERSLEBENI
GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE

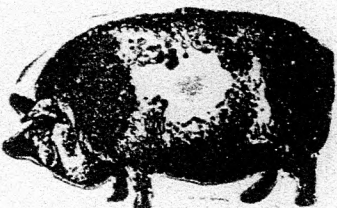
A JÁN LJA
EMELTŰS-KAPÁLÓGÉPEIT
SZABADALM ÖNMŰKÖDŐ
KÉS-KORMÁNYZÓ-SZERKEZETTEL
BÁRMELY SOR-VETEMÉNY ÉS SORKÖZ
SZÁMÁRA, 0,75—4,00 M NYOMTÁVOL-
SÁGGAL SZÁMOS ELSŐRENDŰ KITŰN-
TETÉS. TOBB MINT 7000 DRB HASZ-
NÁLATBAN.
PROSPEKTUSSAL ÉS ÁRAJÁNLATTAL
KÉSZSÉGGEL SZOLGÁL A GYÁR
MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐJE
JANOVITZ BELA,
BUDAPEST, VII., Barcsay-utca 3.
TELEFON 33-63

KAPÁLÓGÉPEK

Sertéseket

ÚRLREZSŐ
SERTÉS BIZOMÁNYOS
BUDAPEST,
VIII., Bérkocsis-utca 12.

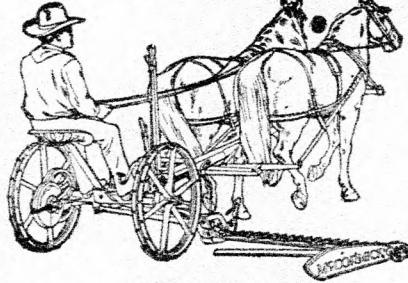
sovány és hizott állapotban a leg-
magasabb napi áron értékesít.

McCormick Harvesting Machine Company

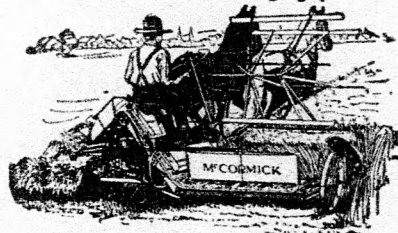
Chicagói aratógépgyár.

Knecht E. I. igazgató. • Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

A világ legjobb gazdasági gépei.

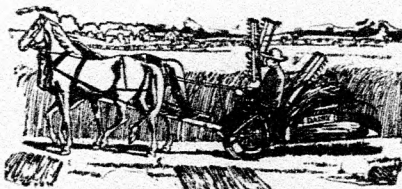

Fűkaszáló gép.

Kévekető gép.

marokrakó szé-
nagyűjtők, szé-
naforgatók, szé-
naprések, kőszö-
rűk készülékek.

„Daisy”-aratógép.

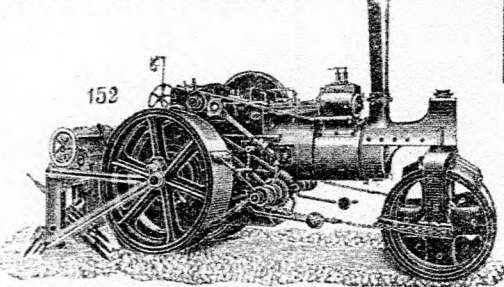
Magyarország leg-
nagyobb gép és
gépalkatrészek
állandó raktára.

Állandó kiállítás.

Arjegyzék ingyen.

V., Alkotmány u. 12.

HÁZI KEZELÉS.

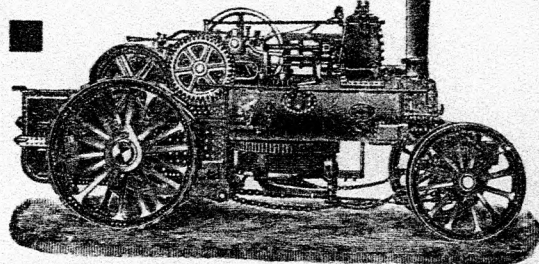

KEMNA J.

BUDAPEST • ORJSZLÓ

gőzeke- és gépgyárak ajánlja felülmulhatlan
gőzekéit, gőztüherengereit és gőzcseplő-
géppel párosított szecskavágóit.

Mindenmü felvilágosítással készséggel szol-
gál a magyarországi üzégvezetőség.

Jutányos árak.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 8.

Előnyös beszerzési mód.

Minden gazdaságban fontos egy szakkönyvtár.

Szerezze tehát be a következő könyveket:

- Állatgyógyászat.** Hasznos háziállataink betegségeinek megismerése és gyógyítása. Eisenmayer Sándor és Goebel Coelestin nyomán írta Monostori Károly. 5. kiadás. 46 ábrával, bekötve 2.50
- Általános állattenyésztéstan.** Írta: Tormay Béla. III-ik kiadás. Vásonkötésben 7.-
- Baromfitenyésztés.** Teljes kézikönyv a gazdaközönség számára. 115 szöveg-közi ábrával. Írta: Hrebly Emil. Vásonkötésben 5.-
- Tanácsadó.** Az állatok életkora és adás-vételére vonatkozó főbb tudnivalókról. 54. ábrával. Írta: Monostori Károly 60
- Tyukok és egyéb szárnyas állatok tojásai mesterséges kiköltéséről.** Írta: Kövy József 1.20
- Burgonyatermesztése** a mai okszerű alapon. 17 képpel. Írta: Játka Eerencz 2.60
- A dohánytermelésről.** Írták: Grasselli Norbert és Berger Károly Lajos 1.-
- Az építkező gazda.** Utasítás ló-, szarvasmarha-, juh-istállók és sertés-olák építésére. 23 rajzzal. Írta: Domokos Kálmán 1.-
- Földméréstan** gazdák és erdészek használatára. 206 ábrával és 1 színes rajzzal. Írta: Gerevich Emil 2.-
- Gazdasági tanácsok** a gazdálkodás különböző ágairól. Írta: Rodiczky Jenő. Számos ábrával 3.-
- A cséplőgépek szerkezete és kezelése.** Írta: Balassa Frigyes. 316 képpel 6.-
- Gombaisme.** Írta: Cserey Adolf dr. Színes tablakkal 1.20
- A vadon termő gyógynövények,** valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszer-tartalmi értékesítésének rövid ismertetése. 59 ábrával. Írta: Péter Béla 4.-
- A mezőgazdasági gyümölcsstermelés és értékesítés.** Írta: Molnár István. 77. rajzzal 3.-
- A halgazdaság rövid foglalatja.** 43 képpel. Írta: Hermann Ottó. Vásonkötésben 3.-
- A gazda, kertész és erdész leghasznosabb barátai az állatok között.** Írták Sopron Pál és Ebner S. 1.-
- A háztartás könyve.** Különböző jobb-nál-jobb étek kipróbált receptjeivel. Írta: Szilassy Juliska. Diszkötésben 4.-
- Gazdasági ügyiránytan.** Utmutató a gazda üzleti és polgári életében előforduló irományok fogalmazására és készítésére. Írta: Seyfried Károly 6.-
- A földbirtokokosok kézikönyve** összes birtokjogi viszonyaira a mezői gazdaságra és jogi szükségleteikre vonatkozó, legújabb törvények és rendeletekkel. Szerkesztette: Kassay Adolf 5.-
- A juhtenyésztés mult és jelen irányairól.** A szövegbe illesztett 40 ábrával és több czimképpel. Írta: Rodiczky Jenő dr. Vásonkötésben 3.-
- Magyar kertészkönyv.** A beiterjes kertgazdaság foglalatja, számos szöveg közé nyomott metszettel. II-ik javított és b. vitelt kiadás. Írta: Farkas Mihály. 4.-
- Házi és udvarkertek berendezése.** Írta: Kardos Árpád. Vásonkötésben 2.50
- Konyhakertészet.** Írta: Baranyay István. 3.40
- Kerti vetemények szántóföldi termelése.** Írta: Grabner Emil 1.-
- A korai főzelék és zöldségfélék termelése.** Írta: Limbacher Károly. 1.-
- A magyar komlomivéléstől.** 41 ábrával. Írta: Cséser Lajos 1.-
- Egyszerű gazdasági számvitel.** Írta: Schuska Richárd. 2-ik kiadás. Vásonkötésben 6.-
- Mezőgazdasági kétfős könyvvitel.** Írta: Zachár Gyula. Vásonkötés 12.-
- A len,** mint fonalos növény termesztése, kikészítése és értékesítése. Írta: Fűredi Lajos 3.-
- A ló és tenyésztése.** Írták: Kovácsy Béla és Monostori Károly. 600 képpel, 14 műmelléklettel és 1 színes lótenyésztési térképpel. 3-ik javított és bővített kiadás Füze 12.-, vásonkötésben 15.-
- Egy év a méhészetben.** Dióhéjba foglalja gyakorlati utasítások egy modern méhes kezelésére. Írta: Tuymér János 1.-
- Mezőgazdasági kereskedelemtan.** Írta: Krolopp Hugó 10.-
- Általános növénytermelés.** Írta: Cserháti Sándor. 2-ik kiadás. 221 ábrával 9.-
- Különleges növénytermelés.** Írta: Cserháti Sándor. 153 ábrával 9.-
- Házinyulitenyésztés és értékesítés.** Írta: Andrássovich Géza. Számos Afénykép után készült képpel. II-ik kiadás 2.-
- A gyors és biztos önszámitó,** nélkülözhetetlen kézikönyv mindenki számára, magyar és német szöveggel. Kötve 70
- Rét és legelőmivélés.** Írta: Károly Rezső. 103 képpel 3.40
- A gyakorlati répatermesztő.** Írta: Rodiczky Jenő dr. Számos szöveg közé illesztett ábrával. 2.-
- A sertés tenyésztése.** Írta: Csapó Lajos. 16 ábrával 2.-
- A sertés javítása és hizlalása** gazdák és hizlalók számára. Írta: Ruffly Pál 2.-
- A szarvasmarhatenyésztés alapvonalai.** Írta: Monostori Károly. 62 ábrával 1.60
- Mezőgazdasági szeszgyártás.** Írta: Zalka Zsigmond. A szöveg közé nyomtatott 69 ábrával. 2-ik kiadás 7.-
- A gazdasági szeszgyár üzemének ellenőrzése.** Írta: Szilágyi Gyula dr. 9.-
- Szőlőművelés és borkezelés könyve.** Írta: Szilárd Gyula. 4.-
- Takarmányozástán.** Írták: Cselkó és Kosutány. Bekötve 4.-
- Tejgazdaság.** Kézikönyv gyakorlati gazdák részére. Számos képpel. Írták: Sterbán János és Körfer István. Füze 4.- Vásonkötésben 5.-
- A Budapesti tőzsde könyve.** Írta: Félegyházy Ágost dr. A budapesti áru és értéktőzsdére vonatkozó összes szabályzatok és törvények, az érvényben levő összes tőzsdéi szokások, gyűjteménye. 8.-
- Mezőgazdasági üzemtan.** Írta: Hensch Árpád. I-ső kötet Józsefkezelés és berendezéstan. II-ik kötet: Mezőgazdasági becsléstan és előszámítástan 8.-
- Az újlaki uradalom üzleti berendezése.** Írta: Wiener Moszkó. 2 tábla és 6 ábrával 1.-
- A vadászat mestere.** Gyakorlati utmutatás a vadászat kedvelői számára. Írta: Cserszilvassy Akos. Bekötve 2.-
- Megrendelhetők a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek) a bolti ár előleges beküldése, vagy utánvét ellenében.

Hizóürü-eladás.

San-Marco hercegnő uradalmában **180 darab hizóürü kerül eladásra.** A venni szándékozók kéretnek, ajánlataikat az uradalmi főintézőséghez N.-Komlós május hó 2-ára benyújtani. Eladási feltételek: Ajánlat tárgyalás **május hó 2-án** 5368

felsőbb jóváhagyásra 24 óra fentartatik. A juhok átvétele május hó 7-ig, 12 óra koplalás után, élősuly szerint minden levonás nélkül készpénzfizetés mellett történik. A hizó-ürük megtekinthetők N.-Komlós mellett Pta-Vizesdai gazdaságban.

Nagyméltóságu gróf Csekonics Endre ur zombolyai uradalmában Magyar-Óváron gazdasági akadémiát végzett, róm. kath., 28 éves koron aluli

két gyakornok

készpénzfizetés és teljes ellátással felvételik. 5367
Szerb és oláh nyelvben jártasak előnyben részesülnek.
Közelebbi felvilágosítás nyerhető az uradalmi jószágigazgató-ságnál Zombolyán.

Ezüst fenyőket

(picea pungens argentea)

nemkülönb 100 egyéb legérdekesebb, a sötétzöldtől aranyárga színig változó **nemes diszfenyőt** ajánl

FARAGÓ BÉLA

cs. és kir. udvari szállító diszfenyő-telepe

ZALAEGRSZEGEN.

Legjobb ültetési idő május hó. * Képes árjegyzék kívánatra.

Hirdetések felvételnek

a „Köztelek”
kiadóhivatalában
Budapest, Üllői-ut 25

Az összes kulturállamokban szabadalmazott
„SZENT HUBERT” Acetilen

VADÁSZLÁMPA.

Biztos vadászati siker sötét éjjel is bármely vadra.

A ki este vagy éjjel cserkészni, lesni akar, vegyen Szent Hubert Acetilen **vadászlámpát.**

Egyedüli raktár:

Bárdi József

BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 10. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve.

16 első díjjal és ezüstéremmel kitüntetett
Kállai Lajos motorgyárában
 Budapest, VI., Gyár-utca 50. szám.
 a leghíresebb benzinalocomobil- cséplő-
 készletek kaphatók.

Teljes
 jóállás ki-
 tűnő csép-
 lésért.

Ezen motorokat minden gazda batósági engedély nél-
 kűl maga kezelheti szalmafeldolgozás házak között is.
Kállai Lajos motorcséplőkészletei
kitűnő sikerrel működnek az ország
minden részében. Többek között:
 Báró Kemény József úrnál Maros-Németi,
 Zeykfalvi Zeyk Dániel v. főisp. úrnál Nagy-Enyed.
 Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

MIKROSOL

LEGJOBB
 SZER

házi-és nyálkagomba
 penész ellen.

Festékgyár
LUTZ EDE ÉS TÁRSA
 BUDAPEST VII. ÖRNAGY-U. 4.

Magyar bikák

500 koronától kezdve,
 pekingi kacsojások tucatja 8
 kor., lámpanélküli költőgép 125
 tyuktojásra 96 kor., bőtermő
 prairie királyné tengeri 100 kg.
 20 kor., legkorábbi székelyten-
 geri 100 kg. 24 kor.

gróf Teleki Arvéd
 drassói uradalmában, u. p. KONCZA.

Elpusztíthatatlan
minőségű
zsákok
 vizhatlan vitorlavászon és
 juta **kazal, gép- és**
szekértakaró
ponyvák

bármely nagyságban gyári
 áron
kölcsönzsákok
 minden czélra
kölcsönponyvák
 vasúti kocsi és asztagtaka-
 ráshoz legmérsékeltébb köl-
 csondíj ellenében
vizmentes esőköpenyegek
 igen jutányos áron
szőlőkötöző jutfonalak
 la egyszerűhasznált, kg-ja
 45 fillér, kötélárúk, lópok-
 réczok, **egyszer hasz-
 nált jutacsomagoló**
vásznak. Hungária
kévekötelek.
 Minden anyag töltésére
 alkalmas **egyszerhasz-
 nált zsákok vétele**
 és eladása:

NAGEL ADOLF
 zsák- és ponyvanagyraktár
 és kölcsön-intézetében.
BUDAPEST, V.,
ARANY JÁNOS-UTCZA 10.
 Sörgőnyozim
 „Nagels, Budapest.”
 Vidéki telefon: 35-92. sz.

Juhtenyésztés
 múlt és jelen irányáról.

Írta: Dr. Rodiczky Jenő.
 Tartalmából kiemelendő:
 A gyapjuhásznu juhok ten-
 nyésztése; a fejős juh
 tenyésztése; a borjúk ten-
 nyésztése.

3 korona 20 fillér előleges
 bektüldése ellenében bér-
 mentve küldi a
 „Patria” részv.-t. gazdasági
 szakkönyvkereskedése
 Budapest, IX., Üllői-ut 25.
 (Köztelek.)

Ajtók, ablakok,
vasrollók
 minden nagyságban és for-
 mában olcsón kaphatók:
HOFFMANN MÓR-nál
 VII., Tisza Kálmán-tér 4.

Minden gazdának és
 cséplőgép-tulajdonosnak
 okvetlenül szükséges a

**CSEPLŐGÉPEK SZER-
 KEZÉTE ÉS KEZELÉSE**
 című könyv, mert

1. kimerítően tárgyalja a
 hazánkban használt és
 elterjedt cséplőgépeket;
2. kiterjed a cséplőgépnek
 minden egyes részére;
3. minden egyes résznek
 kezelésére beható uta-
 sítást ad;
4. bármely cséplőgép ke-
 zelésére kioktat;
5. a szerkezetekről és min-
 den részről külön na-
 gyon világos ábrákkal
 szolgál;
6. a különleges cséplések
 összes válfajait ismer-
 teti;
7. a könyv egész tartalma
 gyakorlatias irányu,
 minden sora a gyakor-
 latból van véve és an-
 nak van szánva;
8. páratlan jó tanácsadó
 minden bajban, mely a
 gép körül előfordulhat;
9. a könyv utmutatásának
 követése mellett min-
 den géptulajdonos nagy
 megtakarítást érhet el.

A könyvet 6 kor. 50 fillér
 előleges bektüldése ellené-
 ben bérmentve küldi a
 „Patria” r.-t. gazd.
 szakkönyvkereskedése
 BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25.

Kovács és Steiner
 első magyar burgonya-
 szűzőgép és burgonya-
 nagykereskedők

Telep: —
 Budapest, VIII., Szigony-u. 25.
 Vesznek és eladnak
 mindenkor minden fajta
burgonyát
 minden minőségben.
 Kitűnő fajú vető-burgonyát
 legjobban ajánlják. 2121

Világírti szabadalom
 államban.

Stádel-Torkos
földmérő-taliga
 kapható
 Stádel gépgyárban, Győrött.

Nemesített
alcsuti
tengeri.

Koránérő bőtermő tengerifé-
 leség, mint igen értékes keres-
 kedelmi áru közkeveltségnek
 örvendő és a hazai keményszemű
 tengerifélék között a legkiváló-
 bbnak van elismertve.
 Vetőmagot a termelői részére
 folyó évben is ad el az urada-
 lom alább megjelölt árak mel-
 lett: Vetőmagnak válogatott
 oszvelek közép részéről, kézzel
 morzsoló tengeri ára mmázsán-
 kint 22 korona.
 Hasonlóképpen válogatott osz-
 vekről géppel morzsoló tengeri
 ára mmázsánkint 19 korona.
 Az árak Acsa állomásra szál-
 lítva (bicske-sárbogárdi h. é.
 vonalon) szákon kívüli értendő.
 Zsákok darabja 80 fillérrel lesz
 felszámítva.
 Megrendeléseket a pénz elő-
 leges bektüldése, vagy az áru
 vasúti utánvételezésével, mel-
 lőt, míg a készlet tart, elfogad a
 főhercegi gazdasági intézettség
 Vörtes-Acsán. 0.50 q-nél keve-
 sebb mennyiség nem szállítan-
 dik. Posta Vörtes-Acsa, vasúti-
 és távírdalomás Acsa. 5393

Jönnék a szocialisták.
 Feltűnést keltő röpirat, ki-
 adta a Magyar gazdaszöv.
 25 fill. bélyegbeni bektüldése
 ellenében bérmentve küldi
 a „Patria” r.-t. IX., Köztelek.

Legjobb
 padló-
 vlasz,
 vaselin,
 szappan

(Törv. védve.) mindenféle min-
 ségben kapható utánvétellel is
 Molnár Lajosnál, Budapest, IX.,
 Köztelek-utca 8. sz.

LEGYEK
 istállóból, konyhából, mé-
 szárszékéből, vágóhidról biz-
 tosan elűzetnek, ha —
Légy-Bonodorrall
 meszeljük, (legjobb már ta-
 vaskor), 1 kg. elegendő 25
 □-méterre. 5 kg. leirással
 6 korona, franko, utánvétellel.
FODOR FERENCZ Budapest,
 VIII., Kicfaludy-utca 40. sz.
 5392

Kerti vetemények
szántóföldi termelése
 Írta: Grabner Emil.
 1 k. 20 f. előleges bektüldése
 ellenében bérmentve küldi
 a „Patria” r.-t. IX., Köztelek.

1100 holdas
nemesi birtok
 Dunántul egyike a legszebb fek-
 vést és legrejtettebb föld-
 dekekkel, urilak gazdasági épít-
 lekekkel, fővonal mellett, közel
 a fővároshoz, tejjgazdaság kül-
 válható, holdja 300 frtért eladó.
 Csak reális komoly vevőknek
 közelebbi Österreicher
Bernátnál Negykereskedésén.
 53181

Eredeti északnémet,
 fajazonos, utolsó
 évi termésű, magas
 csiraképeségű

**Répa-
 magvaim**

mai árai:

korona

buczkos sárga ... 56
 olajbogyóalakú
 vörös ... 58
eckendorfi
 sárga ... 58
 olajbogyóalakú
 sárga ... 60
 oberndorfi sárga 62
 Mammuth vörös 64

HALDEK

magnagykereskedése
 József főherceg ő cs. és kir.
 fensége udvari szállítója
Budapest,
VII., Károly-körút 9. sz.

Most jelent meg:
A cukorrépa
állati ellenségei

Írta: Jablonowski J.
 65 eredeti ábrá-
 val a szövegben.
 3 korona 20 fillér előleges
 bektüldése ellenében bér-
 mentve küldi a „Patria”
 részv.-társ., Budapest, IX.,
 Üllői-ut 25.

Vétel

Sárga (oeker), fehér, zöld,
 homokmentes földet v.
 agyagot vesznek. Minátak kér
 Haber Dező Budapest, Kllés
 Soroksári-ut 46. 2985

Keresetük egy kisebbfajta
 karban levő kazalozó megvé-
 telre. Szíves ajánlatokat kér
 Spitzer Ignác birtokos Szá-
 páron u. p. Csérnye, Vesz-
 prémegye. 2951

250.000 forintig egy szép
 birtokot keresek
 megvételre közvetítő kizárá-
 sával, ajánlatok Köztelek ki-
 sódhivatalához a birtok leírá-
 sával **Dongó** névre küldendő.
 2974

Megvételre keresetük egy
 használt, de jó
 állapotban levő **gőzke-
 gar-
 nitura.** Ajánlatok Wolfinger
 Alajos Harta, Pestmegye. 2987

Bérlet

3—400 holdas bérlet ke-
 restük Győr, Bu-
 dapest, Fehérvár, Eger vidékén,
 Mátra alján, azonnali vagy évi
 átvétellel. Ajánlatok kéretnek:
 Postahivatal Noszlop, Vesz-
 prémegye. 2975

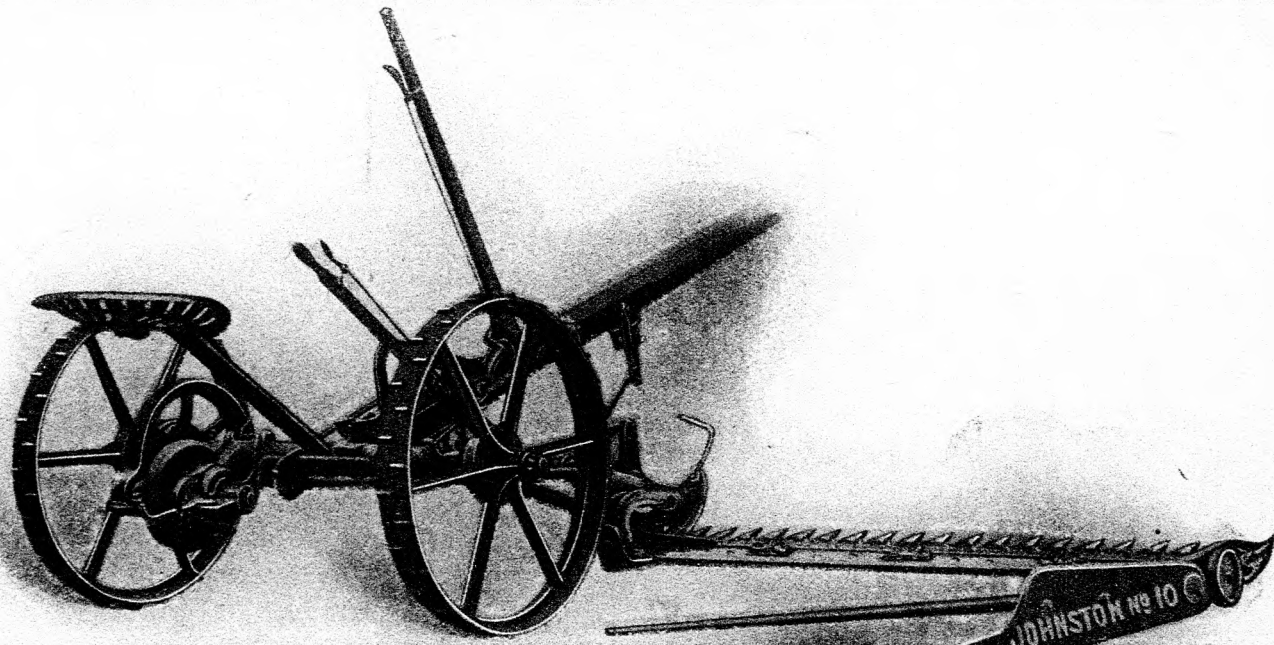
Élelmi szerek ör-
 tékesítését sz-
 közlik az előírt
 % mellett. Felvilá-
 gosítást és csoma-
 golást utasítást V
 ingyen nyújt tagok
 és nem tagoknak.

Azonali készpéz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK
 ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ
 Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
 SÖRGŐNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre el-
 fogad: Húsne-
 műket, füstölt
 húst, vadakat, szár-
 nyasokat — élő és
 leölt állapotban, V
 tojást, vajot, hajat,
 burgonyát, káposz-
 tát, zöldségféléket,
 gyümölcsöt stb. W

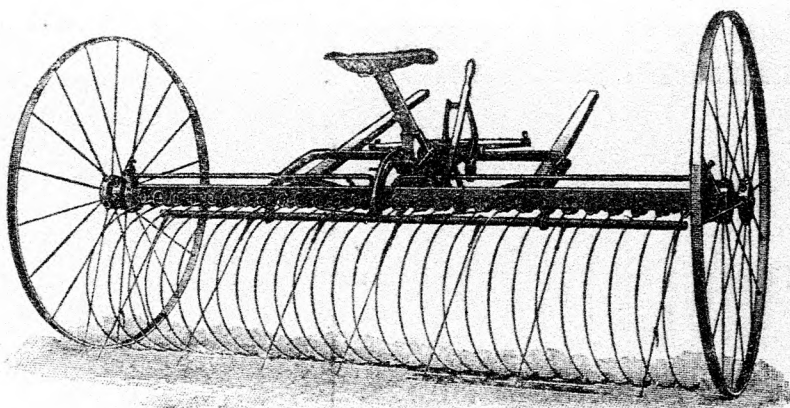
A „The Johnston Harvester Co.” amerikai kizárólagos aratógépgyár
 10-es számú **fűkaszáója** a legmegbízhatóbb ilyenü eszköz. — Teljes
 5 láb vágási szélességgel. — Lányszerkezet
 nélkül s így a legtartósabb fűkaszáó.

Fenti gyárnak teljesen aczélból készült

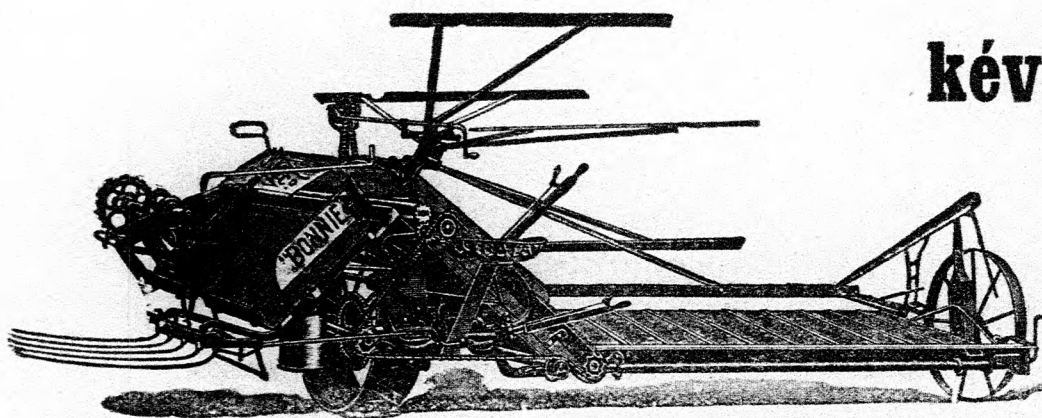
szénagyűjtő gépei

elsőknek elismert tartósságu és szerkezetü eszközök. — A kerek szilárd aczélalpakból, kettős kerékagyakból és teli aczélküllőkből vannak készítve s így a legnagyobb tartósságot biztosítják. Könnyen járnak és így munkateljesítésük nagy, kezelésük egyszerű.

A valódi „JOHNSTON” kévekető aratógép

teljes 6 láb vágási szélesség mellett a jelenkor legkevesebb vonóerőt igénylő, legmegbízhatóbb és legnagyobb munkateljesítésü aratógépe. Szerkezete egyszerű, minélfogva kezelése különös szakértelmet nem igényel; minden egyes része a legkitűnőbb anyagból készült és így munkája közben a legmegbízhatóbb.

Vezérképviselet és főraktár:

MELICHAR FERENCZ, BÄCHER RUDOLF BUDAPEST, VI.,
 Nagymező-utca 68. szám.

Hirdetés
 minden
 den
 A lo

Betölt

Betölt

Keresek
 talatt bír
 1200 holdas
 önálló kezelé
 vajda Mór V
 kéretnék.

Intező gaz
 belépésre, eg
 tok belterjes
 ezabb gyakor
 nek kik a
 ágában telje
 nak, adják
 Muthi béru
 Felső-tregh.
 solatok nem

Gyakornok.
 felsember
 felvéstik N
 egyik intene
 ságában. Aja
 Puzta-Kajza
 Nyitra megye

Gazdasági

Albert ur P
 gában. Folya
 nyítványmaso
 Kupa gazdas
 mére külden
 ágola. Előny
 kik tejjazda
 kórtak.

A veszprém

sedett egy el
 lyazatot hird
 kik gazdasági
 felsőbb gazdas
 teljes sikert
 tonai kötele
 kentesi értik l
 gettettek v. a
 alól felmentet
 valamely urad
 korlatot szer
 részesülnek.
 bizonyítvány
 káplánsához
 feltgyelőség
 küldendők m
 lás jul. 1-én
 mélyes meg
 séges, de a k
 magát bemut
 csak egy év
 melynek ut
 után végleg
 Az urad. jöz

Gazdasági

dalomba, fel
 kolai végzett
 rul és néme
 előnyös, kat
 gének eleget
 400 korona
 Folyamodván
 nyítványmaso
 feltgyelőség
 ramegye int

Nőtlen, gaz

ember, gazd
 kában jár
 ajánkozik o
 megkeresések
 Péter ezimén

Gépész, ki

rendelkezik,
 közi uradalo
 a kövelkészi
 Rátközi urad
 Nagy-Sziget,
 Iász, Szabolc

Tehenes-gá

julius 1-én v
 lyáhatnak,
 set mellett
 ben már ez
 fejők, a m
 felnevelését
 Fizetés 20 hi
 szögöl föld,
 naponta
 megállapodá
 ványasolat
 nyek megjel
 László Kétto
 megye küld

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termékei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovásban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető cízmé- nek kitételével közölünk. KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válaszra szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás

Keresők feltétlenül megbízható, hosszú tapasztalattal bíró gazdaságot egy 1200 holdas birtok betöltésére önkénteskedésre. Ajánlatokat Vajda Mór VI., Dávid-u. 6. sz. kéretnek.

Intéző gazdasági keresettek feltétlenül megbízható, hosszú tapasztalattal bíró gazdaságot egy 1200 holdas birtok betöltésére önkénteskedésre. Ajánlatokat Vajda Mór VI., Dávid-u. 6. sz. kéretnek.

Gyakornok, intelligens keresz- tány házból való fiatalember azonnali belépésre felvételt Nyitra vármegye egyik intenzív kerületében. Ajánlatok Csobor Béla Puzsata-Kajsa, posta Úrbégh, Nyitra megye intézők. 2966

Gazdasági irnok keresettek nagyszámú Bír Albert ur Pta-Kupa gazdasá- gában. Folyamodványok bizo- nyítványokkal együtt a Kupa gazdaság intézőségé- cskére küldendők, posta Kun- agota. Előnyben részesítünk, kik tevékenységgel már foglal- koztak. 2968

A veszprémi káptalan a bír- seket egy ellenőri állásra pá- lyázatot hirdet Pályázhatnak, kik gazdasági akadémiát vagy felsőbb gazdasági tanintézetet jelesen sikerrel végeztek a ka- tonai kötelezettségüknek ön- kényesen érvényesítésével ele- gettettek v. a katonai szolgál- atól felmentettek: a kik pedig valamely uradalomban már gy- akorlatot szereztek, előnyben részesítünk. A kérvények a bizonyítványok másolatával a káptalanhoz címzve, a Jóság- felügyelőséghez Veszprémben küldendők május 18-ig: az ál- lás jul. 1-én foglalandó el. Szem-élyes megjelenés nem szük- séges, de a kiválasztott tartozik magát bemutatni a kinevezés- csak egy évi próbaidőre szól, melynek sikeres bevégezése után véglegesítették az illető. Az urad. Jóságfelügyelőség. 2967

Gazdasági irnok felvétetik a komjáthi ura- dalomba, felsőbb gazdasági is- kolai végzettséggel, ki magya- rul és németül tud, 10 névvel előnyös, katonai kötelezettsé- gének eleget tett. Évi fizetés 400 korona és teljes ellátás. Folyamodvány egyszerű bizo- nyítványokkal a Jóságfel- ügyelőséghez Komjath, Nyit- ramegye intézők. 2969

Nőtlen, gazdasági végzett, kereső igényű fiatal- ember, gazdasági irodai mun- kákban jártas, kisegítőnek ajánlkozik októberig. Szíves megkeresések kéretnek Vajda Péter címén N. M. Makó. 2962

Gépez, ki gézeké-kezelésben részesült, is teljes jártassággal rendelkezik, felvétetik a ró- kői uradalomhoz. Pályázatok a következő címre küldendők: Róközi uradalom igazgatósága Nagy-Sziget, posta Nagy-Ha- lász, Szabolcs megye. 2965

Tehenes-gazdát keresek azonnali v. július 1-én való belépésre. Pá- lyázhatnak, kik nagy tehén- ség mellett hasonló minőség- ben már szolgáltak. **Kittinó fejűk,** a marba gondozását s felnevelését tökéletesen értik. Fizetés 20 hl gabona, 1200 négy- szögű föld, 10 köbméter fa, naponta 1 l. tej a készpénz megállapodás szerint. Bizonyít- ványokkal a fizetési igények megjelölésével Dr. Csándera László Rétornyulak, Veszprém- megye küldendők. 2966

Állást keresők

Földmivesséskolát jeles el- vézett, 37 éves, róm. kath. vál- lású, nő, kiscsaládu egyén, 8/2 éves gyakorlattal bír, július 1-ki belépésre ispani, kulcsári állást keres, 3 kis családod végett oly állást kívánnék el- nyerni, a hol közel lakola van, kis gazdaság önálló kezelését is elvállalom. Szíves megkeres- esek J. T. Barok Zeigmond, Solt kéretnek.

37 éves kiscsaládu izr. gazdaságot, ki 19 évi gyakorlatát három nagy gazdasá- gban szerezte, 6 gym. osztályt végezt, kiszolgált számvevő- állást, a szőlőkezelés kivételével a gazdaság minden ágában és az egyszerű könyvvitelben töké- letesen jártas, július vagy aug. elsejére állást keres. Címe a kiadó- hivatalban. 2969

Műkertész, nő, kiscsaládu, minden ágában a díszkert, földésége és gyümölcsöket ke- zelésében, ugyazint a szőlő- szetben és pinceszékekben teljese- sen jártas, ki jelenleg is nagy gróf uradalomban mint főkertész működik, április 1-re állást keres. Szíves megkeresé- sőt „L. F.” jel alatt a kiadó- hivatalba kér. 3100

28 éves izr. vall. nőtlen külső és belső gaz- daság összes ágában, valamint cukorrépa, dohány, tehénézet és hizlalásban teljesen jár- tas, azonnali belépésre ispani állást keres. Címe a kiadó- hivatalban. 2883

Gazdasági tanintézetet vég- zett, 25 éves, 20 év gyakorlat- tal bíró, pályára iránt elszerezetttel viseltető, fár- datlan szorgalmu gazdaság, nagyobb gazdaságban szerény feltételek mellett segédtiszt állást keres azonnali beépéssel. Cím a kiadóhivatalban. 2966

Dobreczeni végzett, 36 éves nőtlen, izr. fiatal ember, 18 évi gyakorlattal és kintnő bizonyít- ványokkal, mellobbi belépésre állást keres. Cím a kiadóhiva- talban. 2792

Uradalomban és bér-gazda- ságokban 24 évi gyakorlattal, elméletileg művelt, Kassán, tanintézetnél gazdasági vizsgát jó eredmén- nyel tett gardálist vagyok. Kintnő bizonyítványokkal és ajánlatokkal rendelkezem.

20,000 koronát kanczió- nak hajlandó vagyok letétbe adni (biztosított ellenében). Beszélék és írok magyarul és németül; beszélek folyékonyan tótul is, 46 éves, keresztény, nő, egy gyermek anyja vagyok. Mint földművelés és paszto- natus gazda, kintnő szorgalmu és becsületességem árán állandó állásra, mint intéző, kasznár, vagy tisztartó reflektálok. Állá- somat azonnali elfogálhatom. Becses megkereséseket kérem: „Erélyes gazdasági”, Nyitra, Poste restante (56posta). 2900

Gépez lakatos gazdaságban 30 éves gyakorlattal, éves állást keres, esetleg csep- lést javítással, cseplo-, arató- gép, gézeké és motorok keze- lését érti, állást azonnali elfo- galhatja Gaál Ferencz Szol- nok. 2937

Állást keresnek. A gróf Es- télye földmivesséskolát június vé- gen több részben a katonas- zolgálaton már tullező növény- dek végti, kiknek egy része felesleges is. Mindannyi egy- szerű földműves, ki a gazdasá- g és szőlőmivés minden ágában jártas. Ezeket igénybe- venni óhajtok forduljanak a **bér megjelölése mellett az iskola igazgatóságához Csákvárra.** 2906

Gazdasági keres, esetleg gazdasági számadósok fel- nevelését elvállalja szakkép- zett egyén. Felvilágosítással szolgál Bertha Imre, IX. ker. Tüzoltó-utca 6. szám. 2966

Kulcsárnói állást keres 40 éves, keresztény, te- nyésztésre igen alkalmas 1 éves és fél éves tisztavérű Yorkshire kan és koczasertés. Bír Albert Kupa gazdaságában, posta Kunagota. 2955

Ispani, ki nagyobb belterjes gazdaságokból tizen- három évi gyakorlatot bír és teljese- sen jártas a cukorrépa, dohánytermelésben, hizlalás és tehénézetkezelésben, azonnali belépésre állást keres. Földmivés és telegazdasági szak- iskolát is végezt, keresztény 31 éves, nő. Címe a kiadó- hivatalban. 2908

Számartó, mérlegképes, per- televőz mint intéző gazda is eladrendű erő, kintnő okmá- nyokkal, ajánlkozik. Felhívást aub „Pontos” kiadóhivatal to- vábbít. 2960

Gépez-kovács szorgalmas és józan, az összes gézgepekről vizsgázott, állást keres július 1-re urada- lomban vagy bármilyen szem- zese jelenleg egy gazdasági szeszgyárban mint gépez van alkalmazva és több években csepelt. Szíves megkeresést kér Herédi Manó gépez, Pestm., Baracs-Sz. Iona, u. p. Kerek- egyháza. 2959

Gazdasági felsőbb taninté- zet és szőlőzet- tet végzett 32 éves katolikus, nő, gazdaságot, legutóbb szesz- gyári gazdaság intézője mellobbi belépésre megfelelő állást ke- res keresztény uraságnál. Cím a kiadóhivatalban. 2964

Állást keres tanult géplakos, vizsgázott stabil gépez nagyobb uradalomban vagy iparvállalatnál, kintnőben érti a benzomotor és dinamó, továbbá gazdasági gépek javítását és kezelését, teljes jártassággal bír. Cím: Pósz János gépez Krasznó-Sz. Iona, u. p. Körsz. Párizs. 2963

Műkertész, ki a kertészet összes ágában úgy elméletileg, mint gyakorlat- talilag szakképzett, 38 éves, nő, kiscsaládu, magyar nyel- ven kívül bírja a szlovák és a román nyelvet, azonnali vagy bármilyen belépésre állást ke- res. Címe: Dolosok János műkertész Budapest, I. ker., Németvölgyi ut. 19. sz. 2980

Nagyobb szőlő, esetleg ez- lalos pinceszéki állást keres- nek. Szakképzett oktatási és gyakorlati bírók. Elvállalok új homoki vagy ojtány szőlő berendezést. Járatos vagyok gyümölcsözet, kertészet és méhészetben. Mint okleveles gazdaság értem a dohány, cu- korrépa termelését, gazdasá- gban alkalmazásra is cím a kiadóhivatalban. 2915

Önálló gazdasági állást keres, eddig sajátjában gazdál- kodott, kiscsaládu izr. vállasu gazdaság. Szíves megkeresést „Becsület és szorgalmas” jel- lge alatt. 2981

Állatok

Megvételre keresetek egy 7-8 éves, igen jól betanított szelld, de mentő hátsó nehéz lóras alá, mely Girmen is jár. Ajánlatokat kér: Könyvesdorff Frigyes, bérlő, Sotin Vukovár mellett, Szlavonia. 2912

Tenyészkos-eladás A dom- uradalomhoz tartozó Mészolyi majorban gazdaság felosztására folytat 50 drb különböző koru hizta vért rambouillet tenyész- kos jutányos árban eladó. Szí- ves megkeresések Honig és Hirsch Dombóvár intézők. 2973

Eladó a pellérdi uradalomnál több darab számított nemesvérű anyakacsa, továbbá 1 és 2 éves caikó. Levéllal megkeresésre szívesen válaszol az uradalom intézőségére Pellérd. 2921

Eladó. Igen szép fejű 6 deán, nagy, nemesített, te- nyésztésre igen alkalmas 1 éves és fél éves tisztavérű Yorkshire kan és koczasertés. Bír Albert Kupa gazdaságában, posta Kunagota. 2955

Erdélyi Gazdasági Egylet

védnöksége alatt álló Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy haszná- ti állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan di- rekt forrásból közvetít.

Cím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szent- egyház-utca 2-ik szám. Telefon 3H. 3235

Igen szép, változatos vörös- tarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves

növendék ökrök és üszöborjakat ugyszintén legprimább le- kötni való és

jármosökreit legjutányosabb árakon ajánlanak:

Klein Testvérek kis-ozelli keresedők. Megrendelések egyezésé- g szerint bármikor is elfo- gadtatnak.

Ajánlunk elsődrendű vöröstarka 1-2 éves tinó- és üszöborjakat, továbbá lekötői vagy járomba való tarka ökröket bármilyen mennyiség szállítására vál- lalkozunk.

Spitzer és Weiler Czöldömök.

400-500 drb birkát

feles tartásra elfoga- dok. Hellebranth Gyula földbirtokos Felső-Szellény, posta Kökeszi, Hont megye. 2972

Vegyesek

Ujabb tapasztalatok a trá- gyásás köréből. Irta: Cserháti Bándor, 60 fillér első- leges beküldés ellenében bér- mentve megküldi a O. M. G. E. Könyvtárolóvállalat, Budapest, IX., Kötelek.

A Magyar gazdasági és erdőtis- tek országos egyesítése

ajánlja a földbirtokos és bérlő uraknak Állásörvítő östá- lyánál bejelentett tagját elho- lyozása. Az ez ügyben való minden felvilágosítás és a köz- vetítés teljesen díjmentes.

Mezőgazdák és erdőszeltek foglalko- zók nyugdíjintézete. Esz- közli biztosításokat: nyugdíjra, rokkansági díjra és özvegyi díjra, mezőgazdasági, erdőszel- tes és cseleket rokon foglalkozó- egyének számára a legelősebb díjfeltételekkel, mert nem ny- részekedésre alakult vállalat. Kívánatra alapszabály díjtáblá- zattal és bővebb felvilágosítás- sal szolgál az igazgatóság: Budapest, Kötelek, Üllői-ut 25 szám.

Eladás

Marokrakó aratógép, kevéssé használt, teljes karban, legjobb legutóbbi típus Deering eladó olcsó árban Maár Zoltán gazdaságában, Alattyánon. 2978

Csepplőkészlet Robey-Bewer- ley-féle, teljes felszereléssel eladó. Ár 2000 korona. Megtekinthető Domo- kos Jenő gazdaságában Tisz- Várkony. 2977

Eladó egy nyolcz lóerejű Shuttleworth-féle cseplo szalmaszalóval és egy 10 lóerejű Nikolson-féle lok- mobill. Megtekinthető Olgama- jori gazdaságomban u. p. Adács V. Á. Vámosgyörk. 2976

400-500 métermáza, művelészetbe teljesen beérte, **kosár- vessző** östályozva, gyakorlati hántolókkal fehérítve, eladó Szent-Ivány-Tanya gazdasá- gában, u. p. Nagybecskerek. 2948

Wichterle-féle 1897. évből 8 léghőnyomásra engedélyezett teljesen kibéltan álló gépmotor kedvező fizetési módoktól mellett eladó Sztrcs Ödön Budapest, VI., Nagymező- utca 83. 2371

Eladó gézeké. Egy évi használat után, 16 karban levő, 16 lóerejű John Fowler-féle gézeké halálselet miatt árcsökkenté- nyvel sűrűgösen el- adó. Bővebb felvilágosí- tást ad özvegy Pichler Zdenkóné Verébely, Bars- megye. 2926

Székelytengeri legkorábban után termelt fajta vetőmag a osó közepéről morzsolva 10 koronáért métermázaanként a a székelyvári vasutállomáshoz szállítva, kapható a pástai bér- gazdaságnál Pata, u. p. Sziget- vár. Zaákok önköltségen számít- tatnak fel. 2994

Fajkrumpli több wagon Hor- tenzia, Szász- nagyma, nagyban métermáza- ként 4 korona 30 fillérjével. Tormadagvány métermáza- ként 12 koronával Keménynél, Regete Ruszánk posta Garbóc- Bogdány. 2922

Tökmag. Sok éven át általam ajánlott nagy sikerrel neme- sített székelyi Mámmuth és vörös ohnái kereszteséből származó mag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő, kilója 3 korona. Tarnai Bertalan földb. Apos- tag, Pest megye. 2793

Prairie királynője legbővebb- ben termő korai éréstű kukorica vetőmag kapható 14 kor. 50 fillérjével vaathoz szál- lítva és igen szép 1 éves **széke kendor magstúdok és kanok** eladók nyájamból, melyben még soha vése ki nem tőtt. Maár Zoltán Alattyánon. 2924

Erzsébet-királynő-uton egy szép befestett és szőlővel ültetett telek szabad kézből el- adó. Cím: Maár István, Üllői- ut 61. szám, Ágt-telek. 2933

MARHA- MÉRLEGEK!

Erős vaskorlással 1500 kilo- gramm horderőre tofósuly- lal vagy súlyokkal mérésre berendezve a legjobb és a legerősebb szerkezettel!

SZEKÉR-HID- MÉRLEGEK!

Kocsik, szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 méter hosszú, 2 méter széles, tofósulytal erős és szolid kivitelben.

RAKTÁRI- MÉRLEGEK!

Mindenféle rendszerű, erős és pontos kivitelben min- den mérleg törvényesen hitelesítve 3 évi jótállás és jókarbantartás mellett.

DÉNES MANÓ gazdasági szekér- hidmérleg és marha- mérleg gyáros BUDAPEST.

Gyártelep: VII., Dohány-utca 57. Iroda és raktár: VII., Dohány-utca 78.

Bonodor- folyadék

a leghűzősebb árnyékszék szagát huzamosabb időre rögtön eltávolítja. **Eleg- sulya 5 kg. csomag bérmentve 7.50 kor.** (Kielegendő egy évre) **1 kg. próbacomag 2.50 K.** Csomagolással, szállítással nélkül. **Széküldés csak készpénzért vagy utánvétellel.** Vezérképviselő: **FODOR FERENCZ** Budapest, VIII., Kisfaludy- utca 40. sz. 5321

Eladók egyes majorko- ban szabadon tenyésztett, magasan dja- zott **költő-tojások** a következő fajokból: Ply- mouth R., aranypttyes Hamburger, fekete Minorca, fehér Minorca, fehér Olasz, fogolyszintű Olasz, ezüst Wyandottes, fekete Wyandottes darabonként 40 fillér; fekete rozsak, Minorca a 60 fillér; óriási Pekingsi kacsa a 60 fillér; óriási amerikai bronzpulyka a 1 K. 20 fillér; gyöngytyuk a 40 fillér. Gyűgyelheo!, Smritz, Morvaország.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gözekével
hajlandó vagyonok elvállalni; épü-
mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alauti ezimemhez forduljanak.
WOLFF ERNŐ, gőzsztántási vállalkozó
BUDAPEST-KELENFÖLD.

Erőtakarmányokat, 3030
3030 műtrágyaféléket

== kartellen kívül ==
gazdasági magvakat
legolcsóbban szállít a

Mezőgazdasági Hitelbank R.-T. áruosztálya
BUDAPEST, V., Báthory-utca 5. sz.

Eladó 8 db 2¹/₄—2¹/₂ éves, igazolvánnyal bíró, fehér,

magyar faju tenyész bika

a rasztinai uradalomnál (posta és vasutállomás
Gádor, Bács megye).

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Uradalmi intézőség.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

„RUBEROID“

eszményi és megbízható fedőanyag **gazdasági épü-**
letek fedésére. Csekély súlyu, szép külsejü.
Fentartási máz nem szükséges.

30 év óta bevált **AVE NAIUS CARBOLINEUM**
legjobb **fakonzerváló** szer.

Prospektusokat, bizonylatokat stb. küld bérmentve

AVENARIUS R. Carbolineum-gyár.
Hauptstrasse 18. „WIEN III. „ Hauptstrasse 12.

AZ ELSŐ GSÁSZ. ÉS KIR. SZAB. DUNAGŐZHÁJÓZÁSI TÁRSASÁG Ó-BUDAI HAJÓ-, KAZÁN- ÉS GÉPGYÁRA.

Elsőrangú gyártmány.

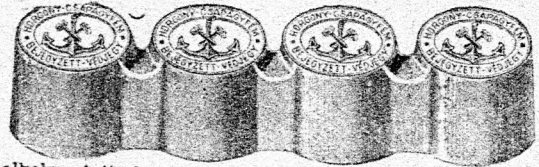
Uj acéleke.

Elsőrangú gyártmány.

Számos elismerőlevél és bizonyítvány igazolja az uj
eke felülmúlhatatlan minőségét.

Lokomobil-tulajdonosoknak ajánljuk a

„**HORGONY**“-csapágyfém

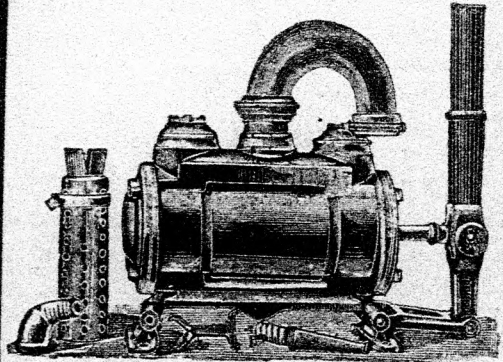
alkalmazását és ezzel a súlyú kerekakadalmi fém okozta
melegfutásnak és corrosiónak teljes kiküszöbölését.

Lokomobil-tulajdonosoknak ajánljuk
injectorok pótlása céljából a folytonos üzembiztonság-
gal működő, minden állásból kifogástalanul meginduló
és minimális gőzfogyasztást igénylő

„**NEWMOORE**“
gőzszivattyuinkat.

UNIVERSAL kézi szivattyu.

Alkalmazható mint: udvari vagy kertü szivattyu, kuzari-
vattyu, mezőgazdaságok, sörfőzdék, oszkor-, szesz-
olajgyárak részére, valamint mint tüztöltő-fecskendő.

Kettős nyomású! Nagy munkaképességgel!

Megkeresések és rendelések intézendők
fenti gyár vezérkép. Iseletéhez:

MAYER ÉS TÁRSA, BUDAPEST,
V. ker., Nádor-utca 74/a. sz.

Magyar motor
gyártó vállalat

KORÁNYI ÉS TÁRSA

BUDAPEST,
Aggteleki-u. 2.

Leggazdaságosabb
üzemű

Korányi-féle benzín-
és nyersolaj.

MOTOROK

Költségvetés díjtalan.

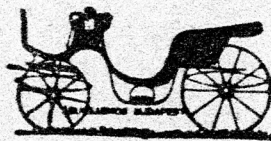
Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

KOCSI-GYÁRTÁS.

Bdapesti kovács- és kocsigyártó-
testület védnöksége alatt álló

Kocsi
Árucarnok
Szövetkezet

Budapest, VII., Kerepesi-ut 72.
ajánl mindennemü hintókocsit.

A sertés javítása és hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.

Irta K. Ruffy Pál.

Ara portómentes szétküldéssel 2 korona 20 fillér.
Megrendelhető a „PÁTRIA” r. t. gazdasági szakkönyvke-
reskedésében, Budapest, Üllői-ut 25.